

accent

EXTRA ALLT?

Accent granskar följderna av nya alkohollagen

STRAIGHT EDGE

Tatueringar, svett, stenhård musik
– och alkoholfritt i baren.

KNARKETS MEXIKO

I Xalapa jobbar man hårt för att rädda
ungdomar från knarkvåldet.

SVERIGE-
RESAN:
VI BESÖKER
UMEÅ!

Stipendier att söka

THYRA OCH TURE E WESTERBERGS STIPENDIEFOND

■ Stipendium ur fonden kan tilldelas medlem i IOGT-NTO som utbildar sig till läkare eller tandläkare. Den sökande ska ha varit medlem i rörelsen minst tre år samt vara icke-rökare. Beslut om stipendium ur fonden sker under hösten 2012.

Ange i ansökan sökandes namn, adress och telefonnummer.

Ansökan ska sändas till Thyra och Ture E Westerbergs stipendiefond, IOGT-NTO, Tore Andersson, Box 12825, 112 97 Stockholm, senast den 31 maj 2012.

STRANDMANFONDEN

■ Delar varje år ut ett eller flera stipendier.

Stipendier utdelas till unga medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen, manliga eller kvinnliga, för fortsatt utbildning i något praktiskt yrke såsom jordbruk, trädgårdsskötsel, hantverk, verkstadsarbete eller liknande för genomgående av fortsättningskurs, företagande av studieresa eller dylikt eller som hjälp vid grundandet av egen självständig verksamhet eller för fortsatta studier vid universitet eller högskola, seminarium eller annan liknande teoretisk utbildningsanstalt.

Villkor för stipendiet är:

- minst tre års oavbrutet väl vitsordat och vid ansökningstillfället kvarstående medlemskap av lokal förening inom IOGT-NTO-rörelsen
- vitsord om vårdat uppträdande och i övrigt hedrande vandel
- vitsord om fallenhet och intresse för det valda yrket eller de bedrivna studierna samt
- intyg om behov av stipendiet

Ange i ansökan sökandes namn, adress, telefonnummer och konto.

Ansökan ska vara Strandmanfonden, IOGT-NTO, Tore Andersson, Box 12825, 112 97 Stockholm, tillhanda senast den 29 april 2012.

IOGT-NTO:s UNGDOMSSTIFTELSE

■ Delar ut stipendium under 2012.

Enligt beslut kan ansökan om medel ur IOGT-NTO:s Ungdomsstiftelse sökas till:

- aktiviteter och utbildning som bedrivs inom IOGT-NTO-rörelsen som indirekt eller direkt stimulerar till aktiviteter bland ungdom
- som bidrag till studerande ungdom. Särskild vikt läggs vid ansökningar från studeranden inom områdena socialt arbete, media, sjukvård och polisväsende.
- som bidrag till fritidsanläggningar, kursgårdar och dylikt för ungdom

Stiftelsen ser gärna ansökningar som gynnar ungdomsverksamhet i IOGT-NTO-rörelsens ägda lokaler och anläggningar. Under 2012 kommer ansökningar för att delfinansiera digitalisering av lokaler att prioriteras.

Ange i ansökan sökandes namn, adress, telefonnummer och konto.

Ansökan ska vara IOGT-NTO:s Ungdomsstiftelse, IOGT-NTO, Tore Andersson, Box 12825, 112 97 Stockholm, tillhanda senast 31 maj 2012.

OSCAR OLSSONS OCH ROINE RYDMAN-OLSSONS FOND

■ Fördelning av stipendier ur fonden sker under våren 2011. Stipendier/bidrag kan tilldelas medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen för:

- planerad eller pågående utbildning för barns och ungdoms fostran
- ledarutbildning för medverkan i ideellt föreningsarbete för barn- och ungdomsverksamhet
- utbildning för och arbete bland flykting- och invandrabarn och dito ungdomar
- utbildning för barn- och ungdomsverksamhet med anknytning till IOGT-NTO-rörelsens olika projektländer.

Föreningar inom IOGT-NTO-rörelsen kan tilldelas bidrag för:

- arrangemang för att engagera invandrarfamiljer i IOGT-NTO-rörelsens föreningsarbete
- förenings direkta medverkan i IOGTs internationella arbete.

Ange i ansökan sökandes namn, adress, telefonnummer och konto.

Ansökan ska vara Oscar Olssons och Roine Rydman-Olssons fond, IOGT-NTO, Tore Andersson, Box 12825, 112 97 Stockholm, tillhanda senast den 29 april 2012.

STIFTELSEN OSKAR FRANZÉNS STIPENDIEFOND

■ Delar varje år ut ett eller flera stipendier.

Fonden instiftades 1975. Oskar Franzén var under sin levnad en av förgrundsgestalterna i svensk nykterhetsrörelse och visade i sin verksamhet på många sätt sin vilja att stödja utbildningen för den helnyktra sektorn.

Fondens ändamål är därför att ge hjälp till utbildning för helnyktra ungdomar som är medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen och som kan förväntas att i framtiden förbli aktiva i denna rörelse. Utdelning av avkastning av disponibla medel sker på Oskar Franzéns födelsedag den 5 oktober.

För att vara berättigad att söka stipendium ska sökanden:

- vara under 25 år
- vara aktiv medlem i IOGT-NTO-rörelsen
- kunna ange ett definierat utbildningsändamål till vilket stipendiet skall användas
- efter genomgången utbildning dokumentera densamma

Ålder och den aktiva gärningen som medlem i rörelsen skall skriftligen styrkas.

Ansökningshandlingarna ska vara kansliet tillhanda senast den 31 augusti 2012 på ansökningsblankett som rekvideras på nedanstående adress: Stiftelsen Oskar Franzéns Stipendiefond, IOGT-NTO, Elisabeth Larsson, Box 12825, 112 97 Stockholm.

IOGT-NTO-RÖRELSENS KURS- OCH SAMLINGSLOKALFOND

■ IOGT-NTO-rörelsens Kurs- och samlingslokal-fond utlyser för tjugosjunde året för IOGT-NTO-rörelsens prioriterade kursgårdar möjlighet att erhålla bidrag.

Fonden har bildats för att främja bevarande av och stödja upprustning av centralt och av distrikt ägda kursgårdar. Fördelningen avser i detta fall de prioriterade kursgårdarna.

Beslut om fördelning av bidrag sker i maj. Ansökan ska vara Riksstyrelsen, IOGT-NTO-rörelsen, Elisabeth Larsson, Box 12825, 112 97 Stockholm, tillhanda senast 31 mars 2012.

Eventuella frågor besvaras av Tore Andersson, tfn 08-672 60 00.

Nubbe till korven. Den nya alkohollagen har öppnat för alkoholservering på nya platser, men antalet tillstånd verkar ändå inte ha ökat.

20
Straight edge. I Göteborg har UNF tagit över ett fängelse och driver en helnykter klubb för hardcorefans.

26
Mexiko. Tusentals har fått sätta livet till i det pågående knarkkriget. På ett ungdomscenter i Xalapa räddar man ungdomar från knarket och våldet.

36
Tufft besked. En morgon fick Susanna ett telefonsamtal som förändrade allt. "Din son knarkar", sade rösten i luren. Nu har hon skrivit en bok om sina erfarenheter.

40
Sverigeresan. Accent besöker Tavelsjöbaden utanför Umeå. Här renoveras en gammal IOGT-NTO-gård – tanken är att det ska bli en knutpunkt för såväl medlemmar som allmänheten.

Ett steg närmare stopp för alkoholreklam | 6

Granskningsnämnden för radio och TV går vidare med IOGT-NTO:s anmälan mot de kanaler som sänder alkoholreklam från utlandet.

Inget momsundantag för föreningar | 7

Trots vilda protester från såväl den svenska regeringen som från föreningslivet går inte EU-kommissionen med på något undantag. Även föreningar ska redovisa moms i framtiden, menar man.

Unga dricker mindre än någonsin | 8

Andelen niondeklassare som uppger att de dricker alkohol är den lägsta sedan undersökningarna startade för 40 år sedan.

Tänk så det kan bli | 4

LEDARE Att det skulle finnas nubbe på korvkiosken var aldrig regeringens mening om man ska tro Maria Larsson. Ändå har det blivit så.

Vi värnar oberoendet | 46

FÖRBUNDSORDFÖRANDE För att behålla vår självständighet och samtidigt bedriva bra verksamhet behöver vi fuck you-pengar, skriver Anna Carlstedt.

+ Kultur | 42

+ Månadens medlem | 44

+ Demokratikoll | 45

+ Korsord | 50

OMSLAGSBILD
Alaya Vindelman

FOTO: MATHIAS LÖVSTRÖM

Chefredaktören.

Pierre Andersson

Ministerns försäkringar räckte inte

Så kan det gå

När den nya alkohollagen presenterades framförde kritikerna direkt farhågor om att kraven för att få serveringstillstånd var för låga. Lagändringen tog bort kökskraven och genomfördes bland annat för att sushibarar skulle få servera alkohol – något som enligt kritikerna också skulle leda till att korvkiosker skulle kunna få servera starksprit.

Ansvarig minister Maria Larsson betonade särskilt att man från regeringens sida inte menade att den nya lagen skulle användas för att ge gatukök tillstånd. Ändå är det precis vad som hänt på några platser (samtidigt som antalet sushibarar som söker tillstånd verkar vara märkligt få). Tänk så det kan bli.

Däremot har kritikerna, åtminstone än så länge, haft fel på en annan punkt. Antalet nya tillstånd verkar inte ha ökat – i de kommuner Accent har tittat närmare på har de snarare minskat. Nu är ett knappt år för kort tid för att dra några definitiva slutsatser, men än så länge verkar det nya kunskapsprovet för krögarna ha en bromsande effekt.

I ärlighetens namn ska också påpekas att starksprit på korvkiosken ännu är en ovanlig förekomst. Det återstår att se hur kommuner och länsrätter runt om i landet tolkar den nya lagen framöver. Med tanke på vilket håll den typen av tolkningar brukar slå åt finns dessvärre ingen större anledning till optimism.

Opinion.

SKRIV TILL OSS på accent@iogt.se
eller Box 12825, 112 97 Stockholm

Värkning med tråkiga profilplagg

■ Jag är en ganska van värvarare men deltog nyligen i ett Kick Off-arrangemang för att få se och höra om allt nytt. Ja det var en hel del intressant, men profilplaggen blev en stor besvikelse för mig.

Ska vi se ut som svarta korpar när vi rör oss bland folk som vi försöker komma till tals med och intressera för ett medlemskap i IOGT-NTO? Inte ens på begravingar väljer jag färgen svart i min klädsel, och det kommer att krävas en hel del självövertalning innan jag tar på mig profilplaggen för att rekrytera nya medlemmar.

Är verkligen detta färgval förankrat bland storvärvarare eller hur har det gått till?

GÖREL LINDAHL, IOGT-NTO, UMEÅ

Svar direkt:

Hej Görel, som du säkert vet har IOGT-NTO tagit fram en ny visuell identitet. I arbetet har också värvningsmaterialet fått ett nytt utseende.

De svarta och gråa färgerna är valda för att komplettera den orangea färg som är basen i allt värvarmaterial.

IOGT-NTO:s blå logotyp syns också bra på de färgerna, något som är väldigt viktigt i sammanhang när vi syns ute. Plaggen kommer längre fram att kompletteras med profilplagg i t ex den orangea färgen vilket förhoppningsvis gör att du tycker att det lättar upp lite.

I stort har responsen på materialet för värkning tagits emot positivt bland medlemmar vi träffar, och jag hoppas att du också tycker det så småningom.

HÄLSNINGAR, JOHANNA HEMMING
KOMMUNIKATIONSCHEF IOGT-NTO

■ Detta nummer av Accent skickas till alla medlemmar, oavsett om ni tidigare har valt att bara få en tidning per familj. Anledningen är att medlemskortet distribueras tillsammans med detta nummer. Passa på att ge bort eventuella extra exemplar till någon du tror skulle uppskatta tidningen!

pressar in häftorna så hårt att bladen lossnar i mitten. Även tidigare ex, sedan ni gjorde om tidningen, har samma tendens att falla isär, ser vi när vi kollar. Andra tidningar av samma typ har annorlunda häftning, vilket verkar vara bättre.

HÄLSNINGAR, HUGO JONSSON, HÄRNÖSAND

Svar:

Tråkigt att tidningen inte håller ihop som den ska, vi skickar ett nytt ex på posten. Vi har kontaktat tryckeriet som har lovat att titta närmare på problemet.

PIERRE ANDERSSON, CHEFREDAKTÖR

Bladen lossnar

■ Det senaste nummer av tidningen har en typ av "manglade" häfter som skall hålla ihop tidningen. Det visar sig, att den här tekniken

Redaktionen. Det är vi som gör Accent.

accent

Accent ges ut av IOGT-NTO.

Pressläggning detta nummer: 20 januari
Nästa nummer kommer: 2 mars

Pierre Andersson

Chefredaktör och ansvarig utgivare
08-672 60 51, pierre.andersson@iogt.se

Maria Zaitzewska Rundgren

Featureredaktör, reporter
08-672 60 56, maria.zaitzewska@iogt.se

Eva Ekeröth

Nyhetsreporter
08-672 60 54, eva.ekeroth@iogt.se

Tobias Berving & Fredrik Olsson

ETC Kommunikation
Layout

Bildbehandling Ola Falk **Korrekturläsning** Gunborg Mellegård **Medverkande detta nummer** Linn Heiel Ekeborg, Andreas Apell, Alaya Vindelman, Josef Blennow, Hanna Nolin, Per Eriksson, Svenska Grafikbyrå, Anders Perstrand **Adress** Accent, Box 12825, 112 97 Stockholm
Telefon 08-672 60 50 **Fax** 08-672 60 01 **E-post** accent@iogt.se **Webbplats** www.accentmagasin.se **IOGT-NTO:s förbundsansli** Tel: 08-672 60 00, Besöksadress: Gammelgårdsvägen 38, Stora Essingen, Stockholm, www.iogt.se
Prenumeration (225 kr/år) 08-672 60 38, prenumeration@iogt.se, fax: 08-672 60 01 **Annonsbokning** Display Umeå, Gunilla Johansson, 090-71 15 04, gunilla.johansson@display-umea.se **Tryck** V-TAB, Vimmerby **Obeställt material** Tidningen svarar inte för insända, obeställda texter och bilder samt förbehåller sig rätten att redigera insänt material. **Lagring** Allt material i tidningen Accent lagras och kan publiceras elektroniskt. Icke anställda måste meddela eventuellt förbehåll mot sådan lagring och publicering.
I princip publiceras inget material med sådant förbehåll. **Taltidning** Accent finns även som gratis taltidning.
TS-kontrollerad upplaga 2010 32 000 ex **ISSN** 0345-0406. Medlem i Sveriges Tidskrifter.

SVERIGES
TIDSKRIFTER

Dags att söka nya pengar

Riksstyrelsen inbjuder för tionde året IOGT-NTO-rörelsens föreningslokaler att söka bidrag för i första hand för upprustning, underhåll och kompletterande utrustning. Under 2012 kommer ansökningar för att delfinansiera digitalisering av lokaler att prioriteras.

Fastigheten ska vara ägd av en förening/kår eller byggnadsförening inom IOGT-NTO-rörelsen. Ansökningar från lokaler där rörelsen driver egen verksamhet prioriteras, därför ska den egna verksamheten beskrivas kortfattat i ansökan.

Välkommen med ansökan som ska vara IOGT-NTO tillhanda senast 31 mars 2012. Ange i ansökan:

- Sökande
- Kontaktperson med adress och telefonnummer
- Föreningskonto
- Beskriv IOGT-NTO-rörelsens egen verksamhet i lokalen

ANSÖKAN SKICKAS TILL

IOGT-NTO-rörelsen,
Elisabeth Larsson,
Box 12825, 112 97 Stockholm.

FRÅGOR BESVARAS AV ekonomichef Tore Andersson, telefon 08-672 60 00.

IOGT-NTO-RÖRELSEN

Har ni en bra idé

men saknar lite pengar att genomföra den?

IOGT-NTO erbjuder föreningar, kretsar, nätverk, aktionsgrupper mm att söka projektbidrag för lokalt utvecklingsarbete.

Under 2012 kan bidrag sökas till projekt inom områdena medlemsvärvning, medlemsengagemang och alkoholpolitik.

Löpande ansökningstid 1/2–30/9

Mer information på www.iogt.se/projektbidrag

Handla ädla drycker på internet

Helt lagligt!

Frakt endast 39:-

Vi säljer inte bara svart!

Se erbjudandet på sid 13

Berusade vet vad de gör

ALKOHOL En ny studie i Columbia, USA, visar att människor som gör bort sig när de är berusade är väl medvetna om vad de gör, men de bryr sig inte om det.

– Det går alltså inte att skylla på att man inte visste vad man gjorde, säger Bruce Bartholow, docent i psykologi vid Missouri-Columbia universitetet.

Tester på de 67 försökspersonerna visade att alkohol påverkar den mekanism i hjärnan som säger åt individen att dra i bromsen när den är på väg att göra något olämpligt.

EVA EKEROTH

Vanligare med alkohol på hockeymatch

ALKOHOL Alkoholservering på idrottsarenorna är idag mer regel än undantag enligt en kartläggning gjord av SVT-programmet "Sverkers stora strid". Vanligast är det inom ishockeyn. I elitserien och allsvenskan säljer 24 av 26 klubbar alkohol i anslutning till arenorna. Bland de klubbar som inte har tillstånd är det flera som skulle vilja ha.

Bandy har traditionellt varit en sport som utövas utomhus, men nu byggs fler och fler bandyhallar och i dem restauranger och loger. Klubbar som saknar hall har istället skaffat sig öltält, enligt SVT. 12 av 14 elitserieklubbar serverar alkohol vid arenorna.

Inom fotbollen är alkoholservering inte lika utbrett.

Även om 14 av 16 allsvenska arenor serverar alkohol är det, i de flesta fall, begränsat till slutna sällskap.

EVA EKEROTH

Slut i rutan? Granskningsnämnden går vidare med IOGT-NTO:s anmälan.

FOTO: MATHIAS LÖVSTRÖM

Närmare stopp för alkoholreklam

Granskningsnämnden för radio och TV har beslutat att gå vidare med IOGT-NTO:s anmälan av ett antal företag som sänt eller producerat alkoholreklam i svenska TV-kanaler.

ALKOHOLREKLAM Den 4 mars i år gjorde IOGT-NTO anmälan till både Granskningsnämnden för radio och tv och Konsumentombudsmannen och begärde att åtgärder skulle vidtas. De anmälda företagen är TV3, TV6, TV8, Kanal 5 och Kanal 9.

Nu har Granskningsnämnden för radio och TV meddelat att man kommer gå vidare och närmare granska alkoholreklamen i kanaler som sänder från utlandet. Utifrån den så kallade effektlandsprincipen kommer man nu utreda vilka möjligheter Sverige har att vidta åtgärder mot kanalerna som sänder från Storbritannien. Den innebär att om en TV-kanal har sändningar

riktade mot en svensk publik har Sverige rätt att, i samarbete med sändarlandets berörda myndigheter, få tv-företagen att följa svenska lagar och regler.

– Vi har en tydlig lagstiftning som säger att alkoholreklam i TV är olagligt. TV-kanaler som sänder från Storbritannien har hittills kunnat kringgå lagen men med nya Radio- och TV-lagen finns en möjlighet att komma åt problemet, och det är fantastiskt kul att Granskningsnämnden nu går vidare med ärendet, säger Sara Heine, verksamhetschef på IOGT-NTO.

TV-kanalerna har möjlighet att yttra sig till den 1 februari. Efter det kan Granskningsnämnden

kontakta berörda myndigheter i Storbritannien och genom dem uppmana tv-kanalerna att sluta sända alkoholreklam i svenska kanaler. Följer företagen inte den uppmaningen finns möjlighet att vidta åtgärder för att stoppa reklamen. Drivs anmälan vidare skulle det i så fall bli första gången ett sådant här fall prövas i Europa.

– Det här är historiskt och det är många runt om i Europa som följer anmälan med stort intresse. Det ska bli spännande att följa fortsättningen och vi hoppas nu att det svenska förbudet mot alkoholreklam i TV även följs i praktiken, avslutar Sara Heine.

Däremot går Granskningsnämnden inte vidare med anmälan av andra typer av inslag som kan uppfattas som marknadsföring av alkoholdrycker, till exempel inslag med produktplacering.

EVA EKEROTH

EU-kommissionen: Nej till momsundantag

EU-kommissionen backar inte från sin tidigare position och vill inte göra undantag för att svenska föreningar ska slippa att betala moms. IOGT-NTO:s förbundskassör Åsa Hagman är besviken och tvivlar på en politisk lösning.

MOMSFRÅGAN Sverige har slagits för att svenska föreningar ska slippa betala moms på sina intäkter. Det har funnits förhoppningar från svensk sida om att EU-kommissionen lyssnat på den svenska regeringen och på den uppsjö av svenska föreningar som lämnat synpunkter. Det verkar man dock inte ha gjort. EU-kommissionen meddelar istället att man inte vill införa fler undantag.

Kommissionen hänvisar till att det redan idag är möjligt att införa momsundantag för småföretagare och menar att samma regelverk kan användas för föreningar. Men ett sådant undantag kommer att kosta stora pengar i form av uteblivna skatteintäkter, närmare 10 miljarder kronor årligen, enligt finansdepartementet.

IOGT-NTO håller på att ta fram konsekvensanalyser för vad momskravet skulle innebära för organisationen, exempelvis när det gäller Miljonlotteriet. Men även om de ekonomiska följderna skulle komma att

bli små så innebär ett krav på momsredovisning en ökad administrativ börda, menar IOGT-NTO:s förbundskassör, Åsa Hagman.

– Rent konkret skulle det bli svårare att hitta kassörer till våra föreningar, och det är ganska svårt redan idag. Att hantera moms är ett stort merarbete och många skulle vara rädda för risken att göra fel.

PIERRE ANDERSSON

FOTO: ISTOCKPHOTO

Khat farligare än tidigare känt

Växtdrogen khat är farligare än vad man tidigare trott. Det finns risk för allvarliga hjärt- och kärlsjukdomar.

NARKOTIKA Sambandet med infarkter, stroke och kärlsjukdomar har nyligen visats i en forskarstudie i sex olika länder där khatmissbruket är utbrett.

I december kom en 29-årig khattuggare akut till Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg med en allvarlig hjärtinfarkt.

– Riskerna med khat har varit dåligt kända. Det är ovanligt att så unga människor får hjärtinfarkt. Det är dags att omvärdera synen på khat som en mild drog, säger Kai Knudsen, överläkare på Sahlgrenska, till Drugnews.

Kai Knudsen menar att khat i

kombination med tobaksrökning ökar risken för hjärtsjukdomar. Rusämnen katin och katinon ökar hjärtats slag och utsöndring av stresshormoner.

– Med tiden leder khat till livsfarlig ansträngning av hjärtat

och risk för kroniska sjukdomar, säger Kai Knudsen.

I Sverige beslagtagt tullen över tio ton khat om året, men utbredningen av missbruket är mer oklart.

LINN HEIEL EKEBORG

Khatstund i byn Manakha, Jabal Haraz, Yemen.

FOTO: PHILIPPE MICHEL

73%

...av danska folket vill höja inköpsgränsen för all alkohol till 18 år. För ett år sedan höjdes gränsen för starksprit till 18 år. För andra alkoholdrycker är åldersgränsen fortfarande 16.

Khat förbjuds i Nederländerna

NARKOTIKA Nederländerna har beslutat att förbjuda växtdrogen khat. Landet har ihop med Storbritannien varit de enda EU-länderna som tillåtit drogen, något som underlättat smugningen till Sverige.

– Nu återstår att övertyga även briter. Dessutom måste vi arbeta vidare med stöd till offren för missbruket. Arbetet är inte avslutat, men tack vare det holländska beslutet idag har vi kommit en bra bit på väg, säger europaparlamentariker Olle Schmidt (FP) i ett pressmeddelande.

LINN HEIEL EKEBORG

Finland höjer skatt på alkohol

ALKOHOL Den 1 januari höjde Finland skatten på alkohol, godis, glass och läsk. Det kommer att medföra höjda priser för konsumenterna.

Skatteinbetalarnas förening i Finland har räknat ut att en flaska

Koskenkorva vodka kommer att bli nästan sju kronor dyrare och en flaska 80-kronors vin närmare två kronor dyrare.

EVA EKEROTH

FOTO: SHARMINI ALAGARATNAM

Dyrtare vodka.

FOTO: PIERRE ANDERSSON

Eva Blomqvist

HALLÅ DÄR!

Eva Blomqvist

Organisationschef på IOGT-NTO och ansvarig för årets stora satsning på medlemsvärkning.

Varför är det så viktigt att bli fler?

– Antalet medlemmar har minskat de senaste åren. Rent psykologiskt ger det en kick att känna stolthet över att vi är en stor och stark organisation. Många medlemmar har ett stort symbolvärde och värvningen stärker vårt varumärke.

Vilket är målet för årets värvning?

– Förra året värvades 3300 nya medlemmar. En bra siffra, men årets mål är satt högre; 4000 nya medlemmar. Tanken är att värvningen nu ska ske mer i samklang med föreningar och distrikt.

Vilken hjälp kan distrikt och föreningar få av er?

– Vi är just nu ute på en turné i alla distrikt med en värvningskick-off. Vi presenterar värvningen, upplägg, den nya profilen och det nya materialet. Det ska kännas nytt och fräscht. Vi möter betydligt fler nyckelpersoner i år än tidigare. Vid kick-offen kommer distrikten igång med planering, vilken följs upp och stötts av förbundets värvningsteam, Robert Lindh, Winnie Blom-Jensen och mig.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Nyktrare än någonsin.

FOTO: MASKOT

Rekordfå dricker i åk 9

I årets undersökning av skolelevers drogvanor uppger 58 procent av flickorna och 54 procent av pojkarna att de någon gång druckit alkohol. Ingen gång i undersökningens fyrtioåriga historia har nivån varit så låg.

UNGDOM Ända sedan 1971 då den första undersökningen genomfördes har trenden varit minskande, men det var från mycket höga nivåer. Det första året var 90 procent av flickorna och 91 procent av pojkarna alkoholkonsumenter.

– Det är en fantastisk utveckling, säger Håkan Leifman, direktör på Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN, som gjort undersökningen.

Mängden alkohol som ungdomarna dricker har däremot inte samma rakt nedåtgående trend.

Mellan 1989 och 1997 låg pojkarnas årskonsumtion kring

3,2 liter 100-procentig alkohol. Åren därefter efter skedde en kraftig ökning. Den högsta nivån var över 5 liter år 2001. Sedan dess har mängden minskat. I år ligger nivån på 2,2 liter, vilket är den lägsta sedan 1989.

Bland flickorna ökade årskonsumtionen från 1980-talets slut till 2005.

Framförallt var det en markant ökning runt sekelskiftet. Då ökade konsumtionen från 1,7 liter 1996 till 3,1 liter 2002. Därefter har mängden

varit relativt oförändrad. De senaste tre åren har den dock varit sjunkande. Årets mätning visar att flickor i årskurs 9 dricker i genomsnitt 1,8 liter per år. Det är den lägsta nivån sedan 1996.

– Vem kunde tro det för tio år sedan? Efter EU-inträdet pekade alla kurvor uppåt vad gäller alkohol, säger Håkan Leifman. Alla indikationer tyder på att vi har en bättre situation bland skolornarna nu än vi hade då.

Han påpekar också att undersökningar bland den vuxna befolkningen visar att de yngsta i den gruppen nu dricker mindre än tidigare.

– Minskningarna i de undersökningarna släpar ungefär fem år efter våra. Det tyder på att de som dricker mindre på högstadiet fortsätter, även i vuxen ålder, att ha lägre konsumtion än sina föregångare. Det är en viktig lärdom, säger Håkan Leifman.

EVA EKEROTH

Håkan Leifman.

FOTO: PIERRE ANDERSSON

Ministern och FHI oeniga om vinklubbarna

VINKLUBBAR UNF provköpte alkohol från vinklubbar. Det gick som det brukar, sex av nio beställningar levererades till underåriga köpare. UNF fick träffa Maria Larsson för att diskutera klubbarnas verksamhet.

– Vi hade två frågor till Maria Larsson, säger Linda Engström, ordförande UNF, dels om vinklubbarna är lagliga och dels

vems ansvar det är att kontrollera verksamheten.

Den första frågan utreds av jurister, så den kunde Maria Larsson inte svara på, men den andra gav hon tydligt besked på: Tillsynen ska fungera avseende ålderskontroller, skatter och marknadsföring, oavsett om verksamheten är laglig eller ej.

Den uppfattningen delas inte

av tillsynsmyndigheten, Statens folkhälsoinstitut. De anser sig inte ha i uppdrag att utöva kontroll över olaglig verksamhet, till vilken de anser att vinklubbarnas verksamhet hör.

EVA EKEROTH

FOTO: ISTOCKPHOTO

Alkohol försvårar utredningar

Antalet anmälningar om våld i offentlig miljö har ökat med 45 procent på tio år. Ofta är både offer och gärningsmän berusade. Den stora tillgången på alkohol i kombination med rådande dryckeskultur gör att polisen inte klarar av att minska våldet.

ALKOHOL Det framgår av en rapport som Rikspolisstyrelsen publicerade den 1 december. Våld i offentlig miljö är ett av polisens prioriterade brottsområden. Därför beslutade Rikspolisstyrelsen (RPS) att inspektera hur sex olika polismyndigheter hanterar denna typ av brottslighet.

Fakta. Fem faktorer för minskat våld

- Begränsa alkohol-konsumtionen.
- Hög polisiär närvaro och synlighet på brottsintensiva platser.
- Genomför de första brottsutredande åtgärderna redan på brottsplatsen.
- Snabb fortsatt utredning i nära anslutning till händelsen.
- Bearbeta uppslag i större utsträckning.

Majoriteten av både miss-tänkta och målsägande är män.

Oftast är båda parter unga, hälften under 24 år och en tredjedel under 21 år. Av studien framgår också att nästan 70 procent av gärningsmännen var berusade. Bland brottsoffren var andelen ännu högre.

Polisen menar att man arbetar med de brottsförebyggande verktyg som finns, men säger att det inte är realistiskt att tro att de kan påverka brottsligheten i någon större omfattning. Skälet är den stora tillgången på alkohol och den rådande dryckeskulturen i samband med nöjeslivet. Polisen kommer därför att inrikta sina insatser mot att försöka hålla brottsligheten på en "rimlig" nivå.

EVA EKEROTH

Vinklubb anmäler Systembolaget

VINKLUBBAR Antipodes Premium Wines har anmält Systembolaget till Konkurrensverket. De anser att Systembolaget ligger bakom IOGT-NTO:s polisanmälan och att Systembolaget på så vis försöker tvinga bort lagliga konkurrenter från internetmarknaden.

Sara Heine, chef för IOGT-NTO:s verksamhetsenhet, förnekar också att Systembolaget ligger bakom anmälan.

– Systembolaget har inget med vår anmälan att göra. Vi kontaktade dem för att få del av deras omvärldsbekantning i frågan, inte tvärtom.

EVA EKEROTH OCH
PIERRE ANDERSSON

Krogtäta Stureplan farligast

BROTT Stureplan är den farligaste platsen i Stockholms län visar en kartläggning som Dagens Nyheter har gjort. Enligt kartläggningen finns de allra farligaste platserna i områden som har många uteställen.

Fredrik Marklund, utredare på Brottsförebyggande rådet, som DN talat med, säger att det bästa sättet att förebygga våldsbrott är att ta bort ursäkter, vilket i stort sätt är synonymt med att begränsa konsumtionen av alkohol. Ett annat sätt är att minska provokationer, till exempel genom att se till att köer in till uteställen upplevs som rättvisa och inte diskriminerande.

EVA EKEROTH

BILDEN

FOTO: PIERRE ANDERSSON

Christiania. Nyligen firade fristaden Christiania 40-årsjubileum. Mycket har förändrats, men en sak består: haschet. Under en period lyckades myndigheterna stoppa cannabisförsäljningen i området, men när Accent besökte Christiania i januari var den tillbaka. Helt öppet.

Stureplan,
Sveriges
problemtorg?

KOMMENTAREN

Våga knacka på

Alla såg. Men ingen sa något. Alla visste. Men ingen vågade säga sanningen. De flesta av oss har någon gång sett och vetat, men stoppat huvudet i sanden eftersom det är så himla jobbigt att ta upp svåra saker med människor man bryr sig om. Det är enklare att fortsätta le och låtsas att allt är bra.

Han sa ju att allt var bra! Hon sa ju att hon mådde toppen! Inte ska väl jag lägga mig i? Jag kanske kränker eller gör någon

ledsen genom att klampa på i ullstrumporna. Och tänk om jag har fel? Gud så pinsamt! Men det kan aldrig vara pinsamt att bry sig om; att visa att man ser. Det finns något oerhört befriande i att kunna säga till någon man värnar om; jag ser att du inte mår bra. Jag ser att du lever i en osund relation. Jag ser att dina barn far illa av du dricker. Jag ser att du är väldigt ensam och ledsen. Hur kan jag hjälpa dig? Genom att

våga knacka på, "störa" och fråga, gång på gång, sår man ett frö.

Första reaktionen blir kanske alla taggarna ut. Nej! Jag har inga problem! Låt mig vara ifred! Jag är inte alls alkoholist, hur vågar du säga så? Men efter ett tag blir det en lättnad att veta att någon ser och bryr sig om.

Äkta omtanke handlar mer om att våga knacka på och störa än att stryka med hårs. Äkta omtanke kan göra ont – men på sikt hjälper det faktiskt. Att få någon att känna sig sedd i sin utsatthet kan bli första steget till en lösning. Att knacka på är vår skyldighet som medmänniskor.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

FOTO: MATHIAS LÖVSTRÖM

Junisledaren Torbjörn Bergvall fick ta emot stipendium på slottet.

FOTO: JONAS FÖRSBERG

Torbjörn tilldelades kungligt stipendium

I december fick Junisledaren Torbjörn Bergvall från Lindesberg ta emot Ernst Killander-stipendiet på 40 000 kronor på kungliga slottet i Stockholm. Han är både glad och hedrad över utmärkelserna – och överraskad.

I RÖRELSE – Jag hade ingen aning om att jag var nominerad, det kom som en total överraskning. Stipendiet sägs vara det finaste man kan få som ledare, så jag känner mig väldigt stolt, säger Torbjörn Bergvall, som har varit ledare i Junis under många år.

Han beskriver sig som mycket engagerad och aktiv i Junis. Han sitter i förbundsstyrelsen, är distriktsordförande och sitter dessutom med i en lägerkommitté.

– Jag tycker att det är kul att vara med och påverka. Och så gillar jag ungar! Det är oerhört stimulerande och roligt att få vara med och arrangera lägerverksamhet. Jag tycker det är viktigt att alla barn får chansen att hitta sin

egen grej och att alla får ha kul.

Fyrabarnspappan Torbjörn, som till vardags jobbar som ambulanssjuksköterska, ser fram emot att göra något bra av de 40 000 kronor han får.

– Tanken är att pengarna ska användas för studier och ungdomsledarskap utomlands. Än så länge har jag inte hunnit fundera så mycket, vi får se vad det blir, säger han och tillägger med ett skratt att egentligen borde han inte få den här uppmuntran för att han är så engagerad. Tvärtom borde han kanske ta det lite lugnare.

Det är stiftelsen Konung Gustav V:s 90-årsfond som delar ut Ernst Killander-stipendiet, som vanligen går till två personer. Men i år får alltså Torbjörn hela summan själv. Han ser fram emot besöket i Stockholm som också innebär en mysig hotellvistelse och umgänge med fru och äldsta dottern, som följer med till huvudstaden.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Strålande sol på IOGT-NTO:s julresa till franska alperna

I år gick IOGT-NTO:s och UNF:s julresa till skidorten Les Arcs i franska alperna, som bjöd på solsken och fantastisk skidåkning. 62 personer i åldrarna 1 till 65 deltog under resan som varade mellan den 22 och 30 december. Deltagarna kom från Skåne i söder till Luleå i norr.

I RÖRELSE – Det blev väldigt lyckat. Åldersspridningen gjorde att det fanns något och någon för alla. Många knöt nya kontakter och fick vänner för livet, säger Björn Lanefelt, verksamhetsansvarig och ledare på resan.

Det är det som är poängen resorna. Att lära känna nya människor i ett nyktert sammanhang och ha kul ihop under julen, som kan upplevas som en kravfylld och jobbig helg.

IOGT-NTO subventionerar julresorna. 7400 kronor per per-

son kostade resan. Det kan låta mycket, men i priset ingick precis allt; liftkort, resa, skidskola, mat och boende.

Nästa år firar IOGT-NTO:s julresor 20 år och då blir det att packa ner bikini och solskydd i

stället för skidor.

– Då drar vi till Västindien! Information kommer att gå ut redan nu i januari så att man kan börja spara och planera. Det blir en riktigt häftig resa!

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

KO har granskat miljonlotteriet

Efter att ett tiotal anmälningar inkommit beslöt Konsumentombudsmannen (KO) att granska Miljonlotteriets marknadsföring. KO är nöjd med Miljonlotteriets åtgärder och har meddelat att de nu avslutar ärendet.

I RÖRELSE Ett tiotal privatpersoner anser sig har blivit förda bakom ljuset. Några har fått fakturor med vidföljande betalningskrav utan att ha ingått något avtal. De menar att de lovat ett par skraplotter utan ytterligare förpliktelser, men i själva verket har Miljonlotteriet bundit kunden

till ett abonnemang.

Flera anmälare hävdar att de aldrig fyllt i något svarskort om att få lotter och att de – när de ringt kundcenter för att klaga – fått kalla handen.

Av anmälningarna framgår också att marknadsföring har

riktats mot minderåriga, då marknadsföringsmaterial i form av direktreklam har skickats till personer under 18 år.

– Vi tar givetvis allvarligt på detta eftersom vårt mål är hundra procent nöjda kunder. Vår princip är att hellre fria än fälla och så har vi också gjort i dessa fall, säger Miljonlotteriets vd Ludwig Alholt.

KO är nöjd med åtgärderna och förutsätter att Miljonlotteriet beaktar synpunkterna i sin kommande marknadsföring.

MARIA ZAITZEWSKY
RUNDGREN
OCH EVA EKEROTH

Ölstrejk bedöms vara samhällsfara

ALKOHOL I somras bestämde sig arbetarna på Carlsberg i Klaipėda, Litauen, för att strejka för högre löner och nytt kollektivavtal. Företaget hävdade att strejken var olaglig och gick till domstol. Nu har de fått rätt, skriver LO-tidningen. Domstolen bedömer att en strejk på bryggeriet vore samhällsfarlig.

– Regeringen anser tydligen att öl är lika viktigt som mat, säger Grazina Gruzdienė, ordförande för Livsmedelsfacket, till LO-tidningen.

Domen väntas få stor principiell betydelse för arbetsmarknaden och utvecklingen av de fackliga rättigheterna i Litauen.

PIERRE ANDERSSON

Nya Nyhyttan kritiserar

I RÖRELSE Socialstyrelsen riktar allvarlig kritik mot IOGT-NTO:s behandlingshem Nya Nyhyttan. Bland annat kritiserar behandlingshemmet för att sakna personal med rätt kompetens och utbildning för de behandlingsmetoder som ska användas i verksamheten.

– Vi tycker förstas att detta är förfärligt, eftersom det kan äventyra hela verksamheten. Personalen är orolig och stämningen tryckt, säger Per Holm, ordförande i Nya Nyhyttans styrelse.

Han hävdar dock att flera av de brister som Socialstyrelsen tar upp nu är åtgärdade – och att de åtgärdades redan innan myndigheten kopplades in.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

8200

...vuxna valde att bli Vit Jul-ambassadörer 2011.

Rattfylleri-olyckor vanligast på småvägar

RATTFYLLERI Mellan 70 och 80 drogrelaterade dödsolyckor sker varje år på svenska vägar. Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, har gjort en studie som visar att en övervägande del sker på mindre vägar med låg hastighetsgräns. En övervägande del av dödsolyckorna där alkohol är inblandat sker på natten på relativt små vägar. Förarna är ofta unga, under 25 år.

– Vi kan se att det är en betydligt förhöjd risk att dödas i en

alkoholrelaterad trafikolycka på så kallade vanliga vägar, med två körfält utan mittseparering och med hastighetsgränser på 60-70 kilometer/timmen, säger

Susanne Gustafsson, utredare på VTI.

Dagtid är det oftast personer mellan 35 och 64 år som toppar statistiken över inblandade i alkoholrelaterade dödsolyckor.

Studien har genomförts med medel från Skyltfonden. Tanken är att den ska kunna användas av polisen när de lägger upp strategier för att övervaka rattfylleri.

EVA EKEROTH

68%

...av svenskarna vill behålla Systembolagets monopol.

FOTO: VOLVO

Straffen skärps – men det blir enklare att välja alkoholås istället för att bli av med körkortet.

Enklare för dömda att välja alkoholås

Från den första januari är tanken att fler rattfylleridömda ska välja alkoholås istället för indraget körkort.

RATTFYLLERI Den försökslagstiftning som praktiserats sedan 1997 har inneburit att dömda för rattfylleri har kunnat få körkortet villkorligt återkallat genom att välja att använda alkoholås och göra medicinska kontroller. Försöket har fallit så väl ut att det nu permanentas. Lagen kommer också att ändras så att fler blir motiverade att välja alkoholås.

– Tidigare har de som dömts till de lindrigaste straffen bara blivit av med körkortet i 3–4 månader. Då har de flesta avstått från att delta i försöket eftersom det varit förenat med ganska stora kostnader, säger Catrin Tidström, kansliråd på Näringsdepartementet.

Den 1 januari ändrades lagen så att den som åker fast för

rattfylleri får körkortet indraget i minst ett år.

Tidigare har den som valt alkoholås varit tvungen att stå för alla kostnader själv. Det har blivit dyrt för den enskilde – enligt en statlig utredning har det kostat cirka 60 000 kronor.

– Nu kommer staten att subventionera administrationen och läkarbesöken blir något glesare, säger Catrin Tidström. Då minskar kostnaderna för den enskilde.

Enligt henne är resultaten av försöket mycket positiva.

– De som valt alkoholås är en tungt belastad grupp. De flesta har kört med över en promille alkohol i blodet. Klarar man det är kroppen van vid ganska stora mängder alkohol, säger hon.

Uppföljning tre år efter alkoholåspriodens slut visar att de som fullföljt försöket är nyktrare, har bättre hälsa, färre sjukskrivningsdagar och drabbas mindre av olyckor, än innan de åkte fast.

En annan förändring är att även unga förare, som fortfarande befinner sig inom körkortsprövotiden, kommer att kunna välja alkoholås.

EVA EKEROTH

Fakta. Rattfylleri

2 100 misstänkta för rattfylleri diagnostiserades för alkoholproblem inom ramen för KAPUBRA (Kartläggning, Prevention, Uppföljning och Behandling av Rattfyllerister).

58 procent av de manliga misstänkta och 55 procent av de kvinnliga med över 0,2 promille i blodet hade alkoholproblem. I kontrollgruppen var motsvarande siffror 15

respektive 10 procent.

Av dem som misstänktes för grovt rattfylleri (minst 1,0 promille alkohol i blodet) hade 69 procent alkoholproblem, varav 34 procent svåra problem.

Av rattfyllerimisstänkta förare med promillevärden under den straffbara gränsen om 0,2 promille alkohol i blodet hade 46 procent alkoholproblem.

KÄLLA: SOU 2008:84

SICILIEN

8-15 maj 2012

Rundresa på Sicilien erbjuder något för varje smakriktning med sin spännande historia och fascinerande kultur. Här möter du en skiftande natur med höga berg, ödsliga vulkanområden, härliga sandstränder och vackra dalgångar med frodiga oliv- och apelsinlunder.

Du får se livliga städer, charmiga fiskebyar, praktfulla palats och utgrävningar med arkeologiska underverk, allt övervakat av Europas största vulkan Etna.

Vill du veta mer? www.soberresor.se
Kontakta SOBER-resor, Rotevägen 2, 433 69 Sövedalen,
Tel. 031-26 53 30, eller 070-345 55 09
E-mail: soberresor@telia.com, så sänder vi information

SOBER
RESOR

Sökes: Bullbakare, nattvandrare och sambainstruktör

Den 2-4 mars anordnar vi en utbildning för IOGT-NTO:s distrikt om IOGT-NTO:s portal för ideella uppdrag. Kursen hålls på Wendelsbergs folkhögskola.

Är ni intresserade? Vill ni prova på att lägga ut uppdrag?

Kontakta: Ella Sjodin, ella.sjodin@iogt.se,
0733-72 62 30.

Portalen når du via en widget på
www.iogt.se eller
www.volontarbyran.org/iogtnto

Sista anmälningdag: 15 februari!

Enkel att dricka mer!

Gillar du att **dricka gott**, och vill gärna **minnas** vad du har druckit? Är du nyfiken på nyheter och vill kanske prova riktigt **gourmet-te**? Te-Centralen är till för dig!

Ange koden **accent**, så får du 10% rabatt på din första beställning utmärkt lösviktste!

(Gäller t o m 31 mars 2012)

Svenska Te-Centralen AB
www.tecentralen.se

**Tedrickare riskerar att
minnas hela kvällen.**

STOR STARK

I somras kunde man beställa starköl till korven på Grillstugan i Bengtsfors.

Det hade inte varit möjligt med den gamla alkohollagen. Men trots att reglerna för alkoholservering lättats har inte antalet krogar som beviljats serveringstillstånd ökat.

TEXT **EVA EKEROTH** ILLUSTRATION **ALAYA VINDELMAN**

TILL KORVEN?

Grillstugan ligger intill genomfartsvägen, precis vid infarten till centrum i Bengtsfors. På andra sidan gatan ligger sjön. Ett perfekt ställe för genomresande att rasta på.

– Att vi fick möjlighet att servera alkohol har betytt mycket för oss, säger Samir Rizkallah, Grillstugans ägare. Tidigare var vi tvungna att hänvisa turister vidare till andra restauranger när de ville ha ett glas vin eller öl till maten. Det kändes inte bra.

Reglerna ändrades den 1 januari 2011 så att kraven på kökets utrustning lättades. Tanken var att caféer med enklare mat och sushi-barer, som saknar utrustning för tillagning av varm mat, skulle kunna få möjlighet att servera alkohol.

Tidigare har den krögare som velat söka tillstånd varit tvungen att gå en utbildning och det har sedan varit utbildaren som godkänt deltagarnas kunskaper och certifierat dem. Enligt den nya lagen ska

istället den som söker tillstånd skriva ett centralt prov hos kommunen.

Mindre ökning än väntat

Med det förenklade kraven på utrustning kunde man förvänta sig att antalet krogar med serveringstillstånd skulle öka rejält. En enkät som Accent skickat till 41 av de största kommunerna, och som besvarats av 30, vilket motsvarar drygt tio procent av landets kommuner, visar att antalet ansökningar under perioden 1 januari – 30 september 2011 har ökat med 16 procent jämfört med samma period föregående år. Antalet beviljade tillstånd har tvärtom minskat med 21 procent.

– Det blev inte den anstormning vi hade förväntat oss, säger Christina Forsblad-Hellman, alkoholhandläggare i Skövde och sekreterare i Kommunala Alkoholhandläggares förening.

Föreningen har gjort en snabb enkät

bland sina medlemmar och kan konstatera att av de 60 som besvarade enkäten hade 45 procent inte fått en enda ansökan från caféer, sushibarer eller liknande. 50 procent hade fått max fem ansökningar av den typen.

– De övriga fem procenten jobbar nog i Stockholm säger Christina Forsblad-Hellman med ett skratt. Det är den enda kommun som märkt av en ökning av ansökningar från den typen av restauranger.

Hon tror att de dåliga ekonomiska tiderna och ”den svarta lådan”, kontrollsystemet för kassahantering som gör att branschen i större utsträckning blivit fri från skattefusk, bidragit till att inte så många velat söka tillstånd.

Även Torbjörn Ericson, ordförande i samma förening och alkoholhandläggare i Sotenäs och Tanum är inne på ekonomiska förklaringar.

NYA ALKOHOLLAGEN

Samir Rizkallah och Abdel Alomari.

FOTOGRAF: CONNY HULTGREN

"När kravet på utbildning togs bort är det många som struntar i att läsa på."

HANS ANDERSSON

– Den nya lagen trädde i kraft när tider-
na var dåliga. Det avskräcker nog dem som
tänkt starta restaurang, säger han. Sedan
kan man ju undra hur mycket marknaden
kan växa. Den kanske är mättad?

Färre nya tillstånd trots fler ansökningar

Trots att ökningen inte blivit så stor som
väntat är 16 procent inte en försumbar
ökning. Ändå har antalet nya tillstånd
minskat.

– Det stämmer med min bild säger
Anders Häregård, chef för tillståndsenhe-
ten i Stockholm.

Stockholm har bytt datasystem och
därför inte kunnat få fram jämförande
statistik för att besvara enkäten, men
Anders Häregård tror att Stockholm skul-
le fått liknande siffror.

Hans teori är att provet är för svårt för
dem som inte är så bra på svenska.

Det bekräftas av Samir Rizkallah, Grill-
stugans ägare.

– Jag känner en som arbetat på krogen
i 21 år och som nu skulle öppna eget. Han
missade alla tre försöken och nu får han
lämna in en ny ansökan, säger han. För
mig gick det bra, men jag läser mycket och
jobbar extra som svensklärare på en flyk-
tingmottagning.

Det kan bli dyrt för krögaren. I Bengts-

fors kostar det 6 000 kronor att söka ser-
veringstillstånd. I en större kommun kos-
tar det ännu mer.

Samir Rizkallah anser att det blivit svå-
rare att få tillstånd.

– Provet består av fyra delar. Man måste
ha 75 procent rätt på varje del, säger han.
Och man får inte veta vad man skrev fel på.

En annan som fått serveringstillstånd
genom lagändringen är Karin Ihre som
driver caféet Karin på ön på Stora Essing-
en i Stockholm.

– Ända sedan jag startade caféet har

jag drömt om att man ska kunna sitta här
utanför på sommaren och ta ett glas vin,
säger Karin Ihre. Med den nya lagen blev
det möjligt.

Hon klarade provet på första försöket,
men säger att hon pluggade mycket innan
hon skulle skriva.

– Jag är svensk och akademiker. Hur
invandrare som inte behärskar språket
och kanske inte gått så många år i skolan
kan klara det förstår jag inte, säger hon.

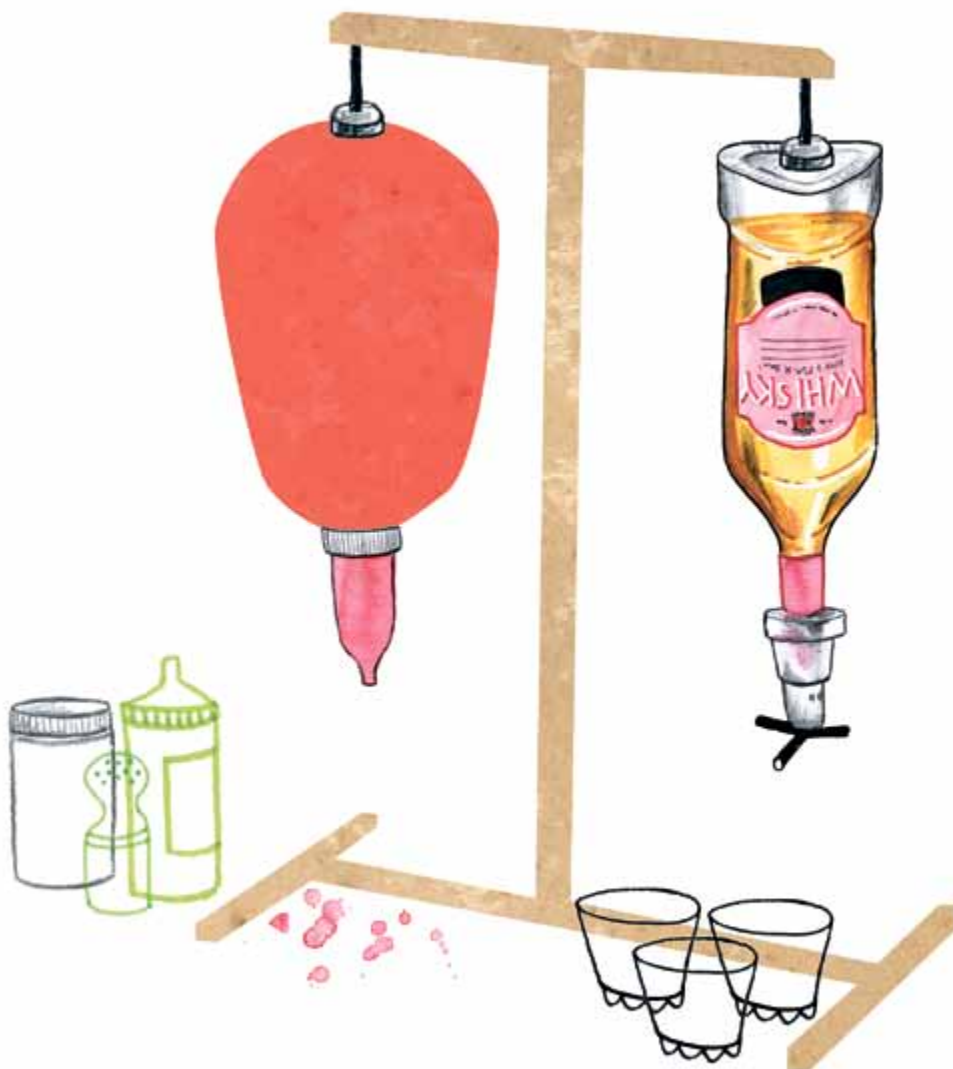
Anneli Magnusson, jurist på Statens
folkhälsoinstitut, som varit med och tagit

Fakta. Nya alkohollagen

Några av de viktigaste förändringarna i den
nya alkohollagen när det gäller servering av
alkohol på restaurang med serveringstill-
stånd är:

- Kuntagsprov krävs för den som söker
tillstånd.
- Kraven på köksutrustning, matutbud och
lokal har förenklats.
- Stadigvarande serveringstillstånd har
införts även för cateringföretag.
- Gemensamt serveringsutrymme tillåts.
- En åldersgräns på 20 år för serverings-
ansvariga har införts.

- Kryddning av snaps på restaurang tillåts.
- En ny typ av påföljd, erinran, infördes
och ska tillsammans med varning vara
försthandsåtgärder vid överträdelser av
alkohollagen.
- Kravet på vilka som ska vara anställda av
tillståndshavaren eller inhyrda av beman-
ningsföretag har utökats till att omfatta
även entrévärdar.
- Ett krav på kommunala riktlinjer och
tillsynsplaner har införts.
- Definitionerna av alkoholdrycker har
förändrats och förtydligats.

fram frågorna till provet, instämmer inte alls i att provet skulle vara för svårt.

– Vi har i uppdrag att kolla att de som får tillstånd kan alkohollagen, då måste vi ställa frågorna på det här sättet, säger hon.

Hans Andersson utbildar krögare i alkoholservice. Tillsammans med en kollega driver han företaget Niagara. Han har märkt en nedgång i efterfrågan på utbildning och förklarar det minskande antalet tillstånd med att de som gör provet inte lär sig lagen innan de skriver.

– När kravet på utbildning togs bort är det många som struntar i att läsa på. De

går bara och skriver provet och chansar, säger han.

Det stämmer också med statistik från Statens Folkhälsoinstitut som visar att endast 30 procent klarade provet vid första försöket under januari till november 2011. Man har tre försök på sig per ansökan och 86 procent klarade sig senast vid tredje försöket. Provet är dock detsamma varje gång så risken finns att det är svaren på frågorna man lärt sig och inte lagen.

Många kritiska mot provet

– Frågorna borde slumpas fram ur ett

större frågebatteri, säger Hans Andersson. En tid fanns de att köpa på Blocket för 3 000 kronor, säger han. Det skulle inte kunna hända om provet såg olika ut varje gång.

Det nya provet har också kritiserats för att det bara tar upp lagtexten och ingenting om alkohol, narkotika, beroende eller om hur man på bästa sätt avvisar berusade.

– Alkohollagen är ju en social skyddslag. Därför är det märkligt att man inte lägger någon vikt vid det sociala perspektivet, säger KAFs ordförande Torbjörn Ericson.

Kjell-Ove Oscarsson, vice ordförande i IOGT-NTO anser också att det är en allvarlig brist i systemet.

– Om krögarna bara lär sig lagtexten, men inget om beroende och missbruk får de ju ingen bakgrund till varför lagen finns. Då blir motivationen att följa lagen kanske inte den bästa, säger han.

Anneli Magnusson på Statens folkhäl-

"Det är märkligt att man inte lägger någon vikt vid det sociala perspektivet."

TORBJÖRN ERICSON

soinstitut förstår att det kan finnas synpunkter på att provet bara tar upp lagen och inget om alkoholkunskap och hur man handskas med berusade.

– Men vi har inte det uppdraget, säger hon. Dessutom finns ju utbildningar i Ansvarsfull alkoholservering som krögarna och deras personal kan gå, säger hon, åtminstone i de största städerna.

Annelie Silvander, chef för tillsynsenheten i Göteborg, instämmer.

– Vi kräver att krögarna går en utbildning i Ansvarsfull alkoholservering för att få tillstånd. Det tror jag man gör i Stockholm och Malmö också. Då kan hela personalen gå. Det är ju mycket bättre, säger hon.

Men hon har förståelse för att de som ansvarar för handläggningen i mindre kommuner tycker att den delen borde vara med i kunskapsprovet.

Det bekräftas av Yvonne Pettersson, alkoholhandläggare i Bengtsfors.

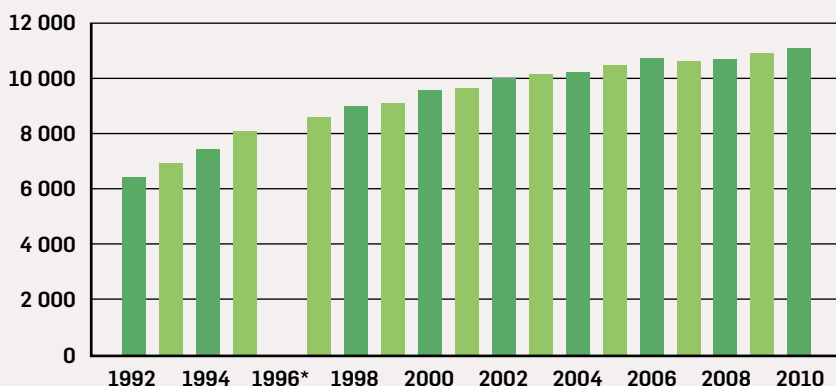
– Ett avsnitt i provet borde handla om hur man bemöter och avvisar överserverade personer, säger hon. Det är ju sådant krögarna har praktisk nytta av.

Alla som Accent talat med är dock positiva till att kunskaperna kontrolleras centralt.

– Tidigare kunde vem som helst anordna kurser och det fanns ingen som kontrollerade vad de innehöll eller vad som krävdes

Fakta. Statistik

Antalet restauranger med stadigvarande serveringstillstånd har ökat från 6 437 år 1992 till 11 150 stycken år 2010.

* DATA FÖR 1996 SAKNAS. KÄLLA: STATENS FOLKHÄLSOINSTITUT.

för att bli godkänd, säger Hans Andersson. Det gick rykten om att diplom kunde köpas av oseriösa utbildningsanordnare.

Många efterlyser ett gemensamt utbildningsmaterial, ungefär som trafikskolornas.

– Som det nu är tar varje utbildare fram sitt eget material. Statens folkhälsoinstitut tog fram en handbok kring den gamla lagen, men den är inte uppdaterad efter den nya, säger Hans Andersson.

När beslutet om den nya alkohollagen fattades var IOGT-NTO kritiska till att det skulle bli enklare att få serveringstillstånd och befarade en stor ökning av tillgängligheten. Anna Carlstedt, förbundsordförande, anser att det egentligen är för tidigt att uttala sig om utfallet.

– Om skälet till att fler får avslag beror på hårdare kontroll och mer ordning och reda är det bra. I de flesta kommuner finns väldigt duktiga alkoholhandläggare. De har bra samarbete med både krögare, polis och socialtjänst. Jag är väldigt imponerad av deras arbete, säger hon.

Den erfarenheten har också Samir Rizkallah, ägare till Grillstugan.

– Vi har nära kontakt med alkoholhandläggaren här i Bengtsfors och det fungerar jättebra, säger han. ■

"Vi kräver att krögarna går en utbildning i Ansvarsfull alkoholservering för att få tillstånd."

ANNELI MAGNUSSON

Hej!

För några veckor
sedan slog vi rekord i
antal besökare. **Följ
oss på webben du
också!**

www.accentmagasin.se

A photograph of a person with a skull tattoo on their head, wearing a red hoodie and blue jeans, performing a backflip. The person's right arm is extended upwards. The background is dark, and there are some blurred figures in the distance. The image is framed by a white border with some grey tape-like elements.

SK*T

I SPR*T!

Den här fredagskvällen i december samlas ett gäng musikälskande UNF:are och andra Hardcorefans i Fängelset – **en före detta anstalt som Göteborgs kommun tagit över** – för att umgås och lyssna på tre liveband utan alkohol i baren.

TEXT **MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN** FOTO **ANDREAS APELL**

Innan spelningen drar igång vid åtta rör sig bandmedlemmar, UNF:are och publik avslappnat i den i sammanhanget ganska intima lokalen. Bandmedlemmarna lassar upp vegansk pastasås med spaghetti för att ladda inför den fysiskt krävande spelningen, medan UNF:arna Jacob Bondesson, Björn Svensson, Andreas Ljungman, Merima Dedic och Erik Melin förbereder inför den emotsedda publikanstormningen.

Kassaskrinet för att ta emot pengarna för inträdet, 100 kronor, står redo, liksom läsken och faten med kärleksmums för den som blir sugen på något smarrigt mellan låtarna. Hittills har ett 40-tal anmält sig på Facebook och det ska visa sig att innan kvällen är slut har 60 personer betalat inträde, en siffra som UNF:aren och arrangören Andreas Ljungman är hyfsat nöjd med.

– Den här spelningen lockar kanske inte alla. Musiken kan uppfattas som skränig, men då ska man komma ihåg att det finns många olika stilar inom Hardcoremusiken som tilltalar olika publikgrupper. Vi har haft spelningar med 300 personer och det går att locka så många med rätt band och rätt marknadsföring.

– Men det är också så att Hardcore är väldigt trendkänslig, det som är inne ena

dagen är ute nästa. Just nu ser vi en svacka och behöver hitta nya sätt att nå den yngre publiken, säger Andreas Ljungman och berättar att föreningen 2012 kommer att söka bidrag från olika håll till ett dokumentärfilmsprojekt som ska handla om Straight Edge och Hardcorekulturen. Tanken är att filmen ska visas i högstadieskolor runt om i landet, så att kunskapen och intresset för arrangemangen och föreläsningarna ökar.

Ordningsvakten Jens Lundberg är som alltid på plats. Men något bus räknar han inte med i kväll.

– Nej, det brukar vara väldigt lugnt, detta är en snäll publik. Det är förstås en enorm skillnad från konserter och krogen där folk dricker. Då går det inte en kväll utan handfängsel. Här händer det sällan något, även om det kan dyka upp någon som druckit. Men så länge de betar sig så

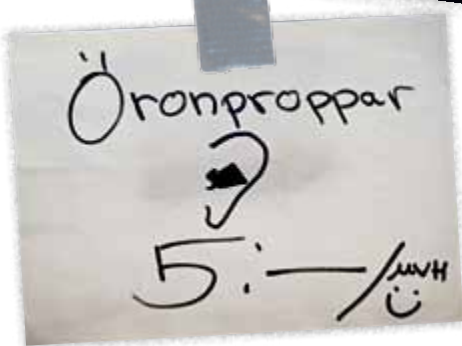
är det okej, säger Jens, som upplever att folk respekterar att det här är en nykter spelning. Och de flesta kommer faktiskt för musiken, inte för att supa och ragga.

Att musiken står i fokus är själva grejen med Straight Edge, menar Jacob Bondesson, som är en av dem som drog igång Straight Edge-spelningarna här i Göteborg för fem år sedan.

– Jag gillar den här musiken och ville få hit band, både svenska och utländska, kända och okända. Vi gör ett 70-tal arrangemang per år, ett drygt tiotal har vi gjort i de här lokalerna. Andra gånger kan vi vara i IOGT-NTO:s lokal Nordengården, säger Jacob och berättar att kommunen satsar mycket på ungdomar och att nyktra arrangemang förstås är ett krav för att den ska upplåta sina lokaler. Därmed passar den här UNF/Straight Edge-föreningen som handen i handsken. Fören-

"De flesta kommer faktiskt för musiken, inte för att supa och ragga".

JENS LUNDBERG

ingen har ett trettiotal medlemmar – men bara fyra, fem aktiva. De som är aktiva brinner dock för den här skräliga, tunga, snabba och aggressiva musiken, som är en vidareutveckling av punken och som går under benämningen Hardcore; hårdrock/punk med edge.

– **Vi fick höra** att vi kunde få pengar från UNF för att arrangera drogfria spelningar. Då var det bara att köra. Tanken är ju ändå inte att ha spelningar på stora arenor, utan just i sådana här mindre lokaler. Många Hardcoreband är dessutom helnyktra, som vårt amerikanska band i dag, även om det finns några som reagerar på att man inte får dricka, säger Jacob och berättar om bandet som önskade en back öl backstage. När det fick höra att det tyvärr inte var möjligt accepterade de

utan knot. Drogfriheten ses oftast som en fördel, inte ett hinder.

Och att en nykter publik är att föredra är det flera bandmedlemmar som skriver under på. Daniel Netterdal, basist i Dead Reprise, tycker att det helt klart blir bättre spelningar utan bärs i publiken. Faktum är att folk tycks ha roligare utan sprit än med. Det stagedivas och dansas vilt framför scenen. Andra fördelar är att kommunen gärna sponsrar nyktra spelningar, vilket gör att man som nyktert band får fler spelningar, samt att det inte finns någon åldersgräns; även 16-åringar är välkomna.

– Folk är här för musiken, vilket är roligare för oss som står på scenen. På andra spelningar står festandet i fokus och musiken hamnar i skymundan, säger han innan han hastar upp på scenen för att förbereda sig. Det svenska bandet är först ut.

"Faktum är att folk tycks ha roligare utan sprit än med."

DANIEL NETTERDAL

Jönköpingsgrabbarna Daniel Pukki, Johan Lindahl och Oscar Fredriksson håller med. De har rest femton mil bara för att lyssna på de här banden – och det är inte första gången de är här.

– Jag tycker det är bra att det är nyktert, även om jag kan dricka vid andra tillfällen. Detta är ett vettigt alternativ till stora arenaspelningar där alkoholen flödar. Hellre bra band och schyssta människor än en massa alkohol. Men vi kommer inte enbart hit för musiken, utan också för att umgås och träffa vänner. Hänget och sammanhållningen är själva grejen, säger

Daniel och flyttar sig lite närmare scenen. Inte så att det är direkt fullt i lokalen, men ju närmare desto bättre.

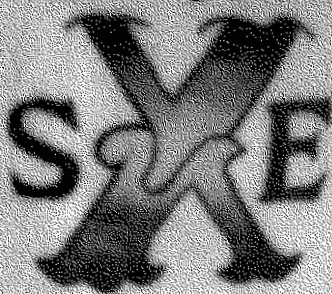
Klockan åtta upphör alla möjligheter till samtal. Öronproppar säljs för fem kronor. De behövs. Dead Reprise rivstartar och efter en stund blir publiken så pass varm i kläderna och den börjar dansa, gunga och glida över golvet i en rytmisk, psykedelisk trans. Kärleksmumsen lockar på ett en papptallrik och invid scenen står några av de bandmedlemmar som ännu inte har spelat och säljer t-shirtar med

det egna bandets tryck, samtidigt som de gungar i takt med musiken. I pausen en stund senare köper folk dricka. Några går ut för att röka och ta en nypa frisk luft. Daniel Pukka och hans kompisar är hitills supernöjda med kvällen.

– Absolut. Det här är riktig, riktigt bra. Nu ser vi fram emot att höra Wisdom in Chains! ■

Straight Edge For Life

STRAIGHT EDGE

Skräniga punkare med trasiga tröjor och skinnjackor med skrikiga texter klottrade på ryggen.

I ena handen ryker en cigg och i den andra handen hålls ölen högt. Eller?

TEXT JOSEFIN BLENNOW

Inom **Straight edge**-rörelsen är det snarare tvärt om. Alkohol, tobak och droger är något man väljer att avstå ifrån när man väljer att leva efter denna livsstil. Det finns även olika falanger inom samma rörelse som väljer att bli vegetarianer eller veganer. Vissa avstår även från promiskuöst sex.

Det hela började med att de som var minderåriga på punk-spelningar i USA fick ett stort svart kryss målat över ena handen. På det viset kunde de som arbetade i baren lätt se vilka de inte fick servera alkohol till. Men med punkbandet Minor Threat som förebilder var det många som, trots att de hade åldern inne, valde att måla ett svart kryss på sig själva. Detta just för att visa sitt avståndstagande mot den allt mer drog- och alkoholrelaterade

ungdomskulturen. Frontfiguren i bandet Minor Threat och Teen Idles, Ian MacKaye, tog själv avstånd ifrån alkohol och droger, vilket inspirerade många att följa i hans fotspår. Krysset, eller X:et har därför kommit att bli en symbol för rörelsen.

Ursprunget för Straight edge är något omtvistat. Även om punkbandet Minor Threat kanske inte grundade själva livsstilen, så var de helt klart stora förebilder. Med sin låt "Straight edge" och sitt avståndstagande från allt vad alkohol, tobak och droger heter, inspirerade de många. Sångaren Ian MacKaye har heller aldrig velat ta ära för livsstilens ursprung, utan menade att det enbart var hans sätt att leva och att folk tog efter honom.

Precis som med alla rörelser och livs-

stilar så varierar åsikter och graden av engagemang. Det finns de som är militanta inom Straight edge och håller oerhört hårt på sina principer, som de tycker att alla andra också ska följa. Vid några tillfällen har det skett oroligheter som sammankopplats med Straight edge. Susanne Odell, etnolog på Folkuniversitetet i Umeå, genomför just nu en stor inventering av Umeås hardcorescen, Straight edge och veganrörelsen.

– Det finns extrema människor inom alla grupper. Om man ser till Straight edge i stort så tror jag inte att man ska dra paralleller mellan rörelsen och individuella människors beteenden. Det är viktigt att skilja på sak och person, säger hon.

Susanne Odell berättar att hennes kartläggning visar att alla möjliga typer av människor väljer att leva efter Straight edge.

– Det finns en stor mångfald inom rörelsen, där man har olika politiska och klassmässiga ursprung. Även åldersmässiga skillnader råder.

I dagens samhälle är det inte alla gånger så lätt att stå emot alkohol och droger. Straight edge håller därför ett fördelaktigt format, som det för många kan vara lätt att anpassa sig till.

– Det blir lättare för en ung person att ha någon sorts grupptillhörighet att luta sig mot. De coola killarna i punkbanden inom Straight edge är förebilder. Om de då inte dricker eller brukar droger så tar ju fansen många gånger efter, säger Susanne Odell. ■

"Det finns en stor mångfald inom rörelsen."

SUSANNE ODELL

Projektledaren

Vässa dina kunskaper i projektarbete. Få ordning på planeringen och genomförandet. Förädla din projektidé till en projektplan och sök pengar på den!

Kurs i tre delar

- 1) Introduktionsdagar 7–8/3
- 2) Distansdel på nätet vecka 10–17
- 3) Erfarenhets och idébytardag 4/12 eller 5/12

Sista anmälan 10 februari. Mer info finns på www.iogt.se/utbildningar

KOLL PÅ NARKOTIKAFRÅGAN?

Den **21–23 maj** anordnas det tredje World Forum Against Drugs i Stockholm. En internationell konferens för organisationer, myndigheter och andra som jobbar mot narkotika. IOGT-NTO är en av organisationerna bakom arrangemanget.

Anmäl dig nu på www.wfad.se

Du vet väl att vi finns på Facebook och Twitter?

Om du följer oss på Facebook eller Twitter får du de senaste nyhetsuppdateringarna automatiskt. Dessutom svarar vi gärna på dina frågor.

www.facebook.com/accentmagasin
www.twitter.com/accentmag

accent

Centro de Integración Juvenil (CIJ) i Xalapa är ett dagcenter för unga drogmissbrukare. Man jobbar med prevention, behandling, rehabilitering och forskning av narkotikamissbruk i Mexiko.

MEXIKO

DAGCENTER – RÄDDNING FÖR UNGA DROGMISBRUKARE

I Mexiko pågår något som kan beskrivas som ett inbördeskrig mellan knarkligor, polis och militär. **Många tusen har dött de senaste åren.**

På ett drogcenter för ungdomar i Xalapa ser man familjeterapi snarare än väpnad konflikt som lösningen på problemen.

TEXT **CECILIA BURMAN** FOTO **ELISABETH UBBE**

När Gisela Baotista upptäckte att hennes son Alfredo rökte marijuana blev hon ledsen. Och förvånad. Hennes son var ingen rökare, säger hon och tittar på 17-åriga Alfredo Indo Baotista, som sitter intill henne i röd tröja över en grönvit skjorta och ljusa chinos. Han kom hit för sin mammas skull, säger han. Gisela bestämde sig för att söka professionell hjälp för sonens marijuanaberoende och gick till Centro de Integración Juvenil (CIJ), som är ett integrationscenter för unga missbrukare i staden Xalapa i östra Mexiko. Nu har de gått i familjeterapi här i fyra veckor. Och det visar sig att en av biverkningarna som Alfredo kanske inte räknat med var självinsikt.

– Jag har fått säga saker som han aldrig sagt till någon tidigare. Och jag har hittat mig själv som människa, säger Alfredo.

CIJ är förutom ett dagcenter för drogmissbrukare också en plattform för forskning och undervisning. Arbetet finansieras huvudsakligen av staten och man producerar bland annat informationsmaterial till skolor som ska få ungdomar att reflektera över vad det innebär att ta droger. I gatugången som domineras av tonårsskallar har

drogerna blivit en statusmarkör i samband med droggartellernas växande inflytande i regionen. Det som Alfredo och hans mamma kan prata om innanför dessa vita väggar är tabu utanför. På gatorna patrullerar tungt beväpnad polis och militär. Ibland är de maskerade, rädda för att bli igenkända

av droggartellerna som regerar i staden jämte myndigheterna. Och ingen vet vems ögon som vilar på vem.

Sedan Mexikos president, Felipe Calderón förklarade krig mot droggartellerna år 2006 har uppåt 50 000 människor dödats. Många har också rånats, kidnapp-

Alfredo Indo Baotista är nybliven patient på dagcentret. I sällskap med sin mamma, Gisela Baotista.

MEXIKO

Xalapa är huvudstaden i regionen Veracruz, på Mexikos östkust med ungefär 388 000 invånare. Ett par timmar österut ligger staden Veracruz, som är en av drokartellernas viktigaste hamnar för smuggling till USA.

Mario Torres Osorio
har jobbat som familje-
terapeut i 30 år.

pats, torterats eller försvunnit. Bara i staden Veracruz har 108 människor mördats de senaste 20 dagarna. Att prata om droger är förenat med livsfara.

Men det kan vara avgörande att prata, fast om annat än politik och knarksyndikat.

Istället borde man prata om familjerelegationer och orsakerna till att unga börjar med droger, menar socialarbetaren och terapeuten Mario Torres Osorio. Han har jobbat med drogmissbruk och familjeterapi i 30 år.

"Det mexikanska samhället ser på alkoholintag som man ser på vanlig rökning."

MARIO TORRES OSORIO

– Vi har ett program som heter "Mental hälsa i familjen", för vi vill att hela familjen ska förstå vad ett missbruk innebär. Enligt min erfarenhet med de yngre ung-

domarna är stödet hemifrån viktigt under hela processen, säger Mario.

Mario är en medelålders man med bruna ögon och grå stråk i det svarta håret. Han

menar att det bästa sättet att stoppa Mexikos destruktiva situation är att motarbeta de strukturer som skapar våld och missbruk. Det är ett akut behov, för enligt den nationella drogstatistiken fördubblades antalet kokainanvändare mellan 2002 och 2008 och av ungdomarna mellan 12 och 25 år räknas 43 procent vara drogmissbrukare.

– Det mexikanska samhället ser på alkoholintag som man ser på vanlig rökning. Det har blivit norm, säger Mario.

Han har sett alkohol- och drogerberoendet växa de senaste 15 åren. En av orsaker-

Fakta. Drog- och alkoholkonsumtion i Mexiko

Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) har Mexiko tillsammans med Ryssland, Kazakstan, Sydafrika och Ukraina ett av världens mest riskfyllda alkoholdrickande. Mätningen utgår från hur befolkningen dricker och är kopplat till hur mycket alkoholrelaterade sjukdomar man har i landet. Mellan 2002 och 2008 fördubblades antalet kokainanvändare i Mexiko, mycket

på grund av ökad tillgång och försäljning bland unga.

Centro de Integración Juvenil har samlat fakta om droger och drogerberoende i över 40 år. De ser drogerkonsumtionen som ett hot mot folkhälsan och gör i en rapport riktad till föräldrar kopplingar mellan drogerberoende och psykiska sjukdomar, familjevåld, sexuella övergrepp, anorexi och fetma.

Didier Hernandez Garcia är
här tillsammans med sin
mamma, pappa och lillebror.

MEXIKO

na menar han, är att allt större mängd av det kokain som smugglas genom Mexiko stannar i landet på grund av USA:s utökade gränskontroll och striktare drogpolitik. Tillgången till droger har ökat i takt med att tryggheten i samhället sjunkit. Arbetslösheten är skyhög, myndigheter-na korrupta och drokartellerna sprider skräck i landet.

Mitt emot Alfredo och Gisela sitter en annan familj som ska delta i dagens familjeterapi. Mamman har en bebis på en filt mellan sig och den äldre sonen, 17-åriga Didier Hernandez Garcia. Pappan står bakom mamman med sträckta armar och händerna i ett stadigt grepp om stolsryggen framför. Didiers blick far mellan den rödbruna heltäckningsmattan och en

"Jag har fått snacka, och jag har fått mig en tankeställare."

DIDIER HERNANDEZ GARCIA

punkt på pappans bröstskorg när pappan säger att ingen av dem får vara med på bild.

Didier har svart t-shirt, säckiga jeans och mörkt, bakåtslickat hår. Hans ena hand vilar på lillebrors mage, medan den andra handen klättrar upp och ner över kroppen som om den letade efter något att hålla i.

Didier blandade piller och alkohol. Han ville bara experimentera, men började gilla ruset. Didiers spensliga kropp tog stryk och hans föräldrar ville att han skulle gå

till centret för att få hjälp. Först ville han inte, men så insåg han att hans beteende inte var normalt.

– Jag har fått snacka, och jag har fått mig en tankeställare, säger Didier.

Hans kliar sig på armarna. På frågan om det har skett några förändringar i relationen inom familjen tittar han på sina händer och säger:

– Mina föräldrar upplever det, men inte jag.

När vi frågar var man får tag på droger

Droghandeln i Mexiko omsätter från 13,6 till 48,4 miljarder dollar årligen. Den lukrativa marknaden styrs av en handfull rivaliserande karteller i Mexiko, där de mest dominanta är Sinaloa-, Gulf- och Juárezkartellen.

i Xalapa harklar sig pappan bakom Didier och säger till vår tolk att vi "är en bluff, och verkar veta väldigt lite om droger". Tolken rycker in till vårt försvar, och vi får fortsätta. Luften i rummet har dock tömts på syre och vi bestämmer oss för att avsluta intervjun. Då undrar Didier när vi ska fotografera honom. Vi kastar en blick på pappan, men Didier tittar bara rakt fram tills vi tagit några bilder.

Didier Hernandez Garcia har kommit till centret varje dag i 15 dagar, och haft 4-5 terapiesamtal tillsammans med familjen. Enligt programmet ska den som missbrukar komma hit varje dag i fyra månader,

med uppföljning en gång i veckan under följande år. Det ingår i kontraktet att föräldrarna måste komma på minst två träffar. Att arbeta med familjestrukturen är viktigt, eftersom våld mot kvinnor i hemmet och alkoholmissbruk hos fäderna inte är ovanligt. Maktstrukturer och beteenden ärvs av barnen och ska man bota problemet får man inte stirra sig blind på symptomen, menar Mario Torres Osorio.

Ansvar är en annan viktig hörnsten. Ungdomar som kommer till centret och varit i kontakt med drogkartellerna har ofta fått utföra våldsamma handlingar, som de tvingas konfronteras med, berättar

Mario. Det eftersom hela familjens trygghet äventyras när någon beblandar sig med maffian. Men det yttersta ansvaret vilar inte på ungdomarnas axlar. Drogmaffian söker upp dem i skolan och erbjuder något som staten inte kan; arbete och en skälig inkomst. Vad betyder utbildning när de enda jobb som finns efter skolan är att köra taxi eller sälja tacos? Och hur tungt väger ett hederligt jobb när man kan tjäna 30 000 pesos (cirka 15 000 kronor) i månaden på att utföra maffians "dirty work"?

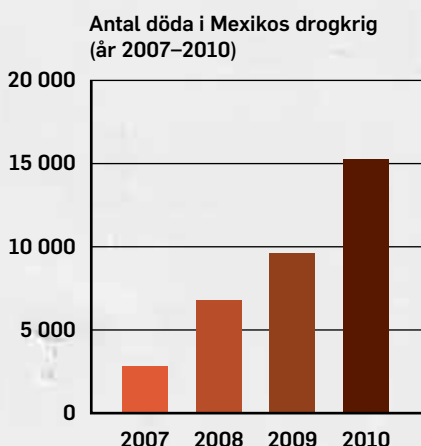
– Att polisen syns överallt har också påverkat ungdomarna och många av dem

"Att polisen syns överallt har också påverkat ungdomarna och många av dem som kommer hit är lika rädda för polis och militär som för drogkartellerna."

MARIO TORRES OSORIO

MEXIKO

KÄLLA: WWW.PRESIDENCIA.GOB.MX/

Xalapa

som kommer hit är lika rädda för polis och militär som för drogkartellerna, säger Mario.

Många män lämnar Mexiko för den amerikanska drömmen i norr. Den officiella arbetslösheten är stor, men många försörjer sig på gatuförsäljning och svartjobb. Dessa jobb ingår i den så kallade inofficiella ekonomin, som sägs utgöra mellan 50-70 procent av Mexikos totala ekonomi. Droghandeln däremot är en miljardindustri, och flera mexikanska civilpersoner och organisationer frågar sig hur mycket regeringen verkligen gör för att minska drogkartellernas makt. Rykten säger att regeringen själv anlitat en gerilla för att eliminera den fruktade drogkartellen Zetas, så att en annan drogkartell ska få monopol på droghandeln.

Mario är inte rädd för drogmaffian. Trots att det har hänt att behandlingshem stormats av maskerade män som kommit in med en namnlista och avrättat före detta gängmedlemmar, eller "tjallare". Mario frågar aldrig sina patienter efter namn på kriminella och han har ingen kontakt med polisen.

– Mot patienterna själva kan det finnas hot, och det har hänt att någon fått

Fakta. Drogkriget i Mexiko

År 2006 valdes den konservativa PAN-politikern Felipe Calderón till president i Mexiko. Då hade de mexikanska drogkartellerna smugglat droger från Colombia till USA under flera decennier, men på senare år nästan fått monopol på marknaden tack vare de colombianska kartellernas splittring. Drogkartellernas krig sinsemellan eskalerade och President Calderón förklarade krig mot drogsyndikaten och utökade polis- och

militärstyrkorna för att bekämpa dem. Det besvarades av drogkartellerna med mord, kidnappningar och repressalier mot såväl myndigheter som civila. Sex år senare har uppåt 50 000 människor dömts och det finns vittnessmål om att militär och polis begått övergrepp mot oskyldiga i jakt på syndabockar. Inhemsk media har tystats och enligt organisationen Reportrar utan gränser är Mexiko ett av världens farligaste land för journalister just nu.

fly från staden. Men jag frågar bara om sådant som kan ha betydelse för terapin. Och jag har tystnadsplikt, säger Mario.

För två år sedan röstade den mexikanska kongressen igenom ett förslag som innebar att ringa innehav av kokain, heroin, marijuana och metamfetamin avkriminaliserades i Mexiko. Personer med ringa innehav som grips av polis ska numera erbjudas vård istället för fängelse. Förutom att avlasta fängelserna har lagändringen möjligen bidragit till en humanare syn på droganvändare, men den har sam-

tidigt öppnat upp för friare konsumtion.

Den politiska hanteringen av Mexikos drogproblem är inte solklar. Men en sak som är säker är att något har hänt i Mexiko och Latinamerika de senaste åren. I år startades en "fredsrörelse mot knarkkriget" av poeten och journalisten Javier Sicilia och sedan 2008 arbetar CIJ för att få in ett jämställdhetsperspektiv i arbetet mot missbruk. Myndigheterna fortsätter att jaga drogbaroner och elda upp koka-plantager, samtidigt som socialarbetarnas fokus allt tydligare är familjerelationer, jämställdhet och våld i hemmet. ■

LANDET RUNT

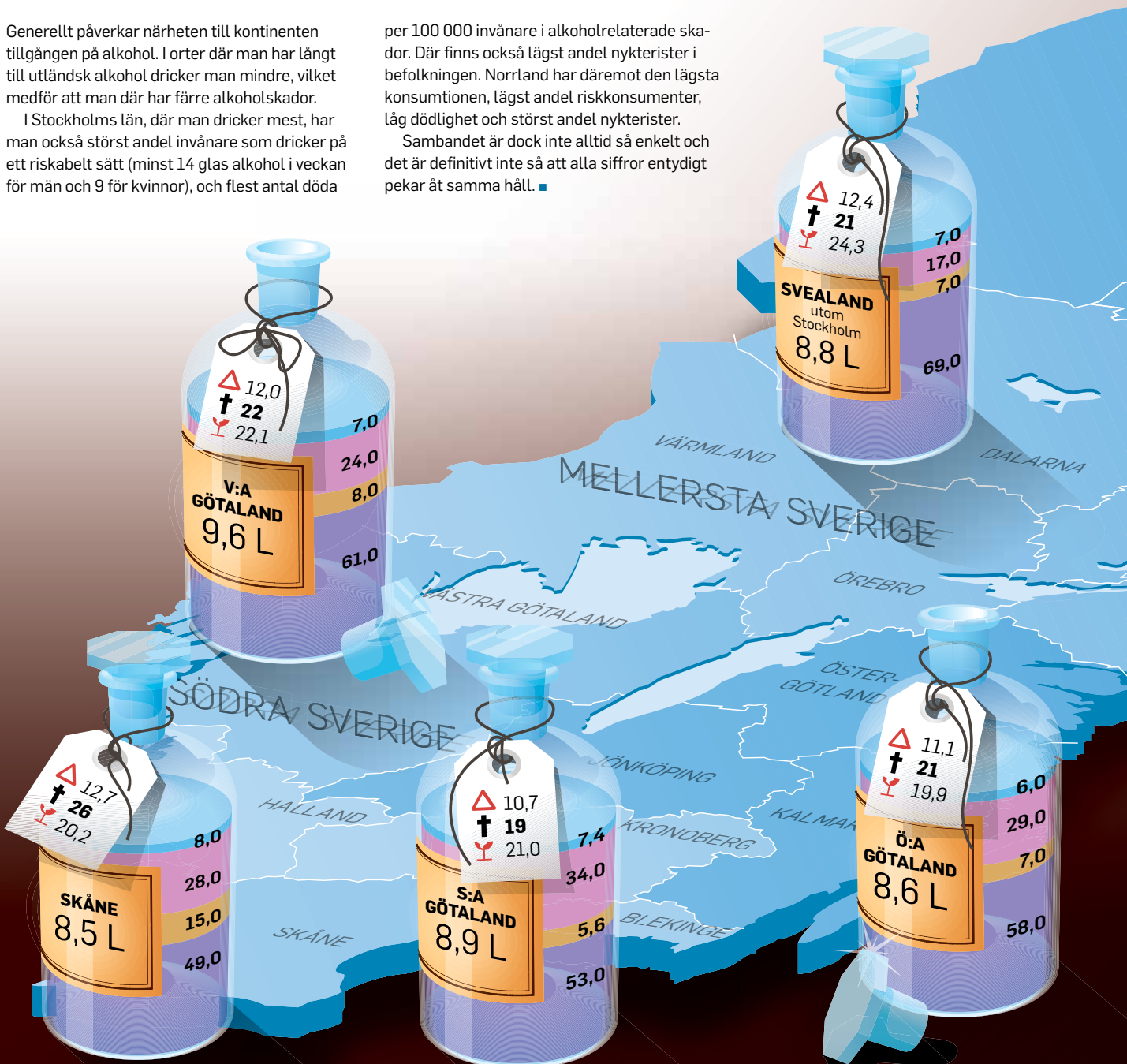
Alkoholkonsumtionen i Sverige har minskat de senaste åren. Vid den senaste mätningen, 2009, kom SoRAD fram till att svenskarna i genomsnitt dricker 9,3 liter ren alkohol per år per person 15 år och äldre. Det är en viss minskning från 2008. I ett historiskt perspektiv är dock nivåerna fortfarande höga. Efter EU-inträdet ökade konsumtionen varje år från 7,8 till 10,5 liter 2004. Därefter har konsumtionen minskat något varje år.

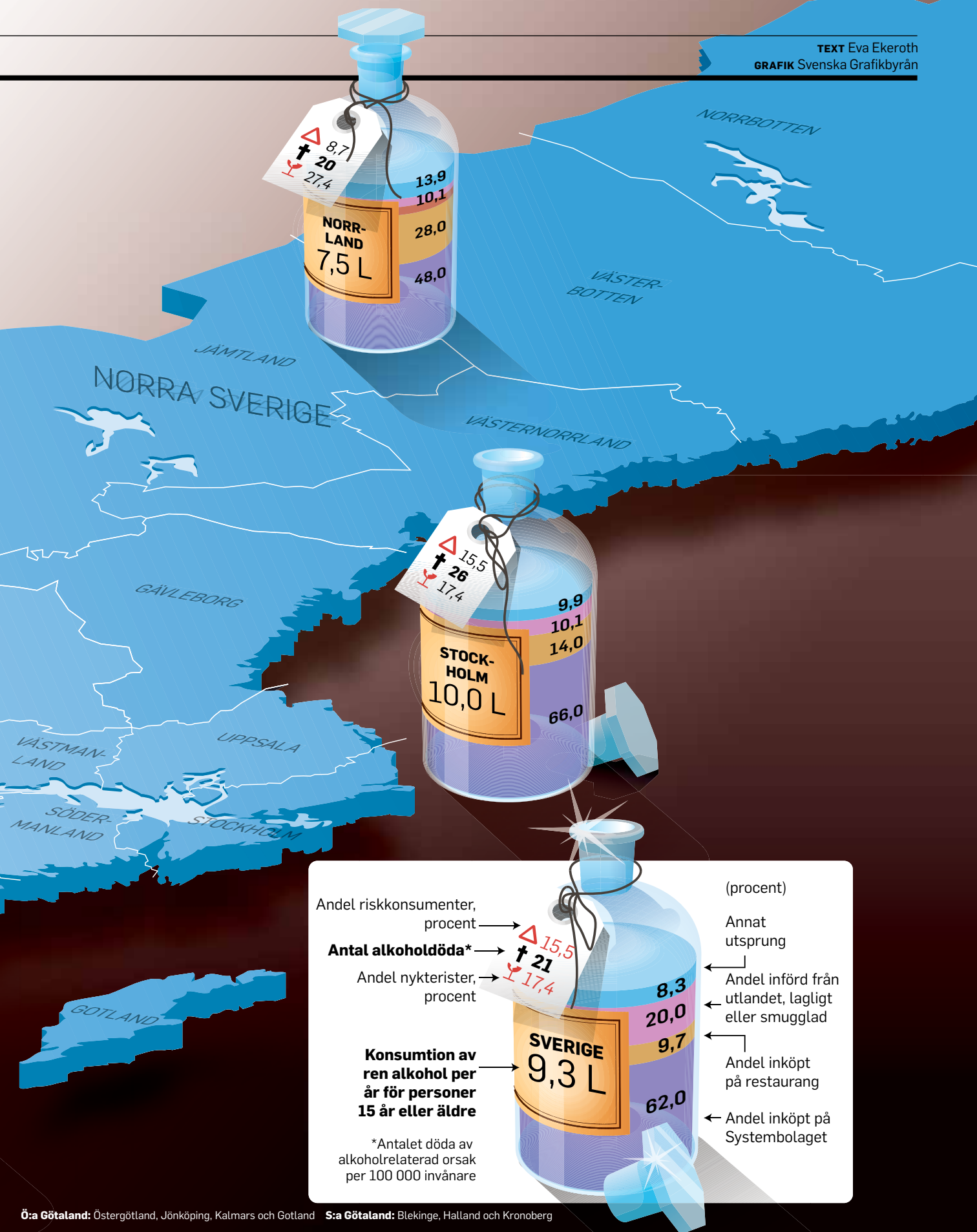
Generellt påverkar närheten till kontinenten tillgången på alkohol. I orter där man har långt till utländsk alkohol dricker man mindre, vilket medför att man där har färre alkoholskador.

I Stockholms län, där man dricker mest, har man också störst andel invånare som dricker på ett riskabelt sätt (minst 14 glas alkohol i veckan för män och 9 för kvinnor), och flest antal döda

per 100 000 invånare i alkoholrelaterade skador. Där finns också lägst andel nykterister i befolkningen. Norrland har däremot den lägsta konsumtionen, lägst andel riskkonsumenter, låg dödlighet och störst andel nykterister.

Sambandet är dock inte alltid så enkelt och det är definitivt inte så att alla siffror entydigt pekar åt samma håll. ■

Susanna
Torvaldsdotter.

”DIN SON KNARKAR”

En vanlig morgon när Susanna Thorvaldsdotter satt och ammade sitt yngsta barn hemma i huset i Rättvik fick hon ett samtal som förändrade allt. En bekants bekant ringde och sa:
”Din son knarkar”.

TEXT **HANNA NOLIN** FOTO **PER ERIKSSON**

Susanna förstod ingenting, hennes son var fjorton år, mitt i tonåren med alla svajiga sinnesstämningar och tysta tystnader, men att han skulle ta droger – nej. Susanna visste inte vad hon skulle tro. När hon frågade sin son förnekade han.

– Jag trodde honom. Man tror inte att ens eget barn knarkar. Han blev jättearg på mig, skrek att jag var världens sämsta morsa som kunde tro något sådant.

Men Susanna kände sig orolig, sonen mötte aldrig hennes blick, och så luktade han konstigt, det var haschet, men det förstod hon inte då.

– Jag pratade om min oro men blev lugnad och fick höra att så är det i tonåren. Han var vårt första barn, och jag tänkte att inte får jag vara en sådan hönsamma som lägger sig i och snokar.

Sedan fick de ett samtal till, från polisen, sonen var inblandad i en misshandel. Susanna fick svälja flera gånger innan hon kunde svara. Kunde det stämma? Sedan konfronterade hon sin son igen. Ja, han tog droger, och umgicks i kriminella kretsar. Så var det. I Susannas familj bröt helvetet ut, ett helvete som pågick i sju år.

– Hela vår familj blev indragen. Ingen ville ha kontakt med oss, vi blev utstötta, folk slutade hälsa på oss och våra andra barn blev inte bjudna på kalas eller fick leka med andra barn.

De blev också mordhotade av kriminella gäng som sonen rörde sig i. För Susanna blev livet en ständig kamp, att få sonen att sluta med drogerna, och samtidigt försöka skapa en så normal vardag som möjligt för resten av familjen.

– Jag försökte rentvå oss och berätta att vi faktiskt inte var några hemiska människor, bara för att vi hade en son som hamnat i missbruk. Inget hjälpte. Vi var de förtappade, de man skulle akta sig för.

För att inte själv bli galen satt Susanna uppe på nätterna och skrev ner tankar och känslor. Det var ett sätt att få ordning på tankarna, kanske få en förklaring. Hon och hennes man hade flyttat från Stockholm till lilla Rättvik, för att ge barnen en trygg uppväxt.

– Jag var mamman som bakade kanelbullar och stod i förklädet när sonen kom hem från skolan. Han fick all vår kärlek. Hur kunde det bli så här?

En fråga Susanna vänt och vridit på. I sin strävan att hitta en förklaring tog hon

Drogerna bryr sig inte om vem man är, de lever sitt eget liv, säger Susanna Torvaldsdotter.

till och med fram förlossningsjournalen för att se om det hade gått fel där, om hon på något sätt kunde ta på sig skulden.

– Man vill så gärna ha en förklaring till varför ens barn börjar knarka. Sonen var mobbad hela sin skolgång, och i högstadiet började han dras till de tuffa gängen, de som hade makt, där fick han höra till. Kanske var det därför. Men jag vet inte. Drogerna bryr sig inte om vem man är, de lever sitt eget liv.

Susannas strategi var att sonen skulle känna att familjen fanns där, att de inte övergav honom.

– Om vi vänt honom ryggen, det skulle dödat honom tror jag. Men jag har inte varit mesig. Jag har varit rosenrasande på honom, skrikit och beskyllt honom för att förstöra såväl sitt eget liv som hela familjens. En gång frågade jag honom i ren panik, vad har vi gjort för fel?

Familjens ekonomi kraschade på grund av sonen. För att överleva frågade Susanna till slut en bonde i närheten om de skulle kunna få en del av den mat som grisarna skulle äta. Det fick hon. På kvällarna åkte hon till bondens ladugård, satt där på golvet och sorterade ut mat till sin

"Kärleken hjälpte honom till slut att orka vända sitt liv."

SUSANNA TORVALDSDOTTER

familj ur hinken vars innehåll var tänkt att bli grisföda.

Hon kämpade med sin skam och känslan av att ha misslyckats, samtidigt som hon innerst inne visste att hon inte hade något att skämmas för.

– Jag försökte aldrig gömma mig eller blunda för hans missbruk. Istället skrek jag på hjälp.

När sonen bodde hemma hade familjen kontakt med socialförvaltningen, sonen gick i samtal för att försöka sluta med drogerna. Men när sonen fyllde arton hade Susanna inte längre något att säga till om.

– Min son flyttade hemifrån, ville visa att han klarade sig själv och att allt skulle bli bra. Men det var ju bara en fasad.

Susanna började lära sig att se bakom hans strategier, såg att det var drogerna, amfetaminet som styrde hans liv.

– Han kom och visade upp för oss hur bra allt var, men bara för att kunna få vara ifred och fortsätta knarka. Jag spelade med och visade att jag trodde på honom, jag ville någonstans inte svika honom genom att vara misstroende. Samtidigt spionerade jag på min egen son, satt i bilen utanför hans hus och kollade vilka som kom och gick.

Fakta. Susannas utgivna böcker

För att hantera sin svåra situation skrev Susanna ner sina tankar och känslor. Sedan bestämde hon sig för att ge ut dem som två böcker, på Books on Demand, där man kan få hjälp att ge ut sina egna böcker.

"I drogdjävulens klor" och "Min galenskap behövs för att behålla förståndet"

Så kom samtalet som blev slutet och början på samma gång. Sonen satt häktad, och riskerade fängelse.

– Han går och stjälar en bil mitt på dagen, det var som om han ville bli tagen, att någon skulle sätta stopp för allt som bara snurrade.

Sonen ringde och sa att han inte ville leva längre, han hade så starka skuldkänslor för allt fruktansvärt han gjort.

– Han grät så att jag trodde att mina ben skulle vika sig under mig, säger Susanna.

Hon ringde till häktet och fick till slut löfte om att hennes son skulle få dela cell, för att förhindra självmord. Susanna kunde nu tillfälligt andas ut. Sedan visade det sig att det inte blev fängelse utan skyddstillsyn och samhällstjänst. Susanna kunde andas ut lite till. Kanske fanns det en vändpunkt trots allt. En dag blev sonen kär i en kvinna och flyttade tillsammans med henne. Kärleken hjälpte honom till slut att orka vända sitt liv.

Susanna pausar.

– Idag fattar jag inte hur jag orkade. Men kärleken till mina barn var starkare än allt.

Nu har sonen varit drogfri i sex år, Susanna utbildar sig till pedagog inom humanistisk behandling på Brunnsviks folkhögskola och vill hjälpa andra med drogproblem. Och så har hon och sonen kunnat prata om det som hände på ett annat sätt.

– Han har fortfarande mycket ångest och mår väldigt dåligt. Men jag kan möta honom i hans ångest nu, utan att själv dras med känslomässigt. Och jag har lärt mig att hantera min egen sorg. Tidigare har jag försökt springa ifrån den men någon gång måste man möta den, och acceptera. Det gör det också lättare att möta min son i hans sorg. ■

ARBETE OCH MENING I UMEÅ

Det sjuder av nybyggaranda på Tavelsjöbaden strax utanför Umeå. Den gamla IOGT-NTO-gården, som ligger bedövande vackert intill Tavelsjön, har – av oklar anledning – fått förfalla genom åren. **Men nu är det nya tag som gäller.**

TEXT OCH FOTO **MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN**

Husen renoveras både in- och utvändigt och under januari gick startskottet för det sociala företaget som Tavelsjöbaden är tänkt att bli.

– Här ska vi ha massor av aktiviteter året om. Fiske, skoterturer, skridskoåkning, ridning, uthyrning av stugor, café. Vi vill att detta ska bli en knutpunkt för både medlemmar och andra som är intresserade. Stället har världens potential, säger en entusiastisk Patrik Åström, projektledare och initiativtagare.

Han har arbetat som transportledare och byggherre och är van att hålla många bollar i luften. Entreprenörsandan och initiativkraften sitter som en smäck. Men alkoholen tog överhanden och förstörde möjligheterna till ett framgångsrikt yrkesliv. Nu, sedan tre år, är han tillbaka. Nykter och redo att ta sig an Tavelsjöbaden tillsammans med bland andra Roger Falk och Anders Johansson. De tre grabbarna har nämligen en sak gemensamt. De är alla med i Aktiv24, ett treårigt EU-projekt i samverkan med Umeå kommun, IOGT-NTO Medmänskiska, KRIS, LP, Öppen gemenskap och Junis. Tanken med Aktiv24 är att erbjuda människor i utanförskap ett sammanhang där arbete, fritid och kunskapsutveckling ingår. Varje deltagare har en kontaktperson och möjlighet att själv vara med och påverka utifrån kapacitet och behov. ”Alla kan inte arbeta 100 procent. Men alla kan arbeta på 100 procent av sin förmåga” är devisen man lever efter.

Kriteriet för att få vara med i Aktiv24 är: över 25 år, ha försörjningsstöd, en arbetsträning, drogfrihet och en genuin motivation att komma ut i arbetslivet. Projektet är tänkt att fungera som en start

Roger Falk, Patrik Åström och Anders Johansson.

”Ville jag bara tjäna pengar skulle jag syssla med något annat. Men det här ger mig en personlig kick.”

PATRIK ÅSTRÖM

och en brygga ut i arbete. Skillnaden mellan traditionell kamratstödsverksamhet och Aktiv24 är att det här projektet tar ett helhetsgrepp om människors tillvaro. Det handlar inte bara om arbete eller fritid – utan om både och. I Aktiv24 ska man via sin förening kunna få social gemenskap

och personligt stöd. Man ska dessutom kunna få skräddarsydd kompetensutveckling som kan innefatta allt ifrån datakunskap till matte, svenska och ekonomi.

– Det är arbetslinjen som gäller här. Den som inte håller måttet, eller kommer till praktikplatsen påverkad riskerar

att åka ur programmet. Vi har i nuläget 20 platser. 19 är redan upptagna av personer som föreslagits av exempelvis socialtjänsten, föreningar eller tipsats om via Bakfickan, säger Maria Lindahl projektledare för Aktiv24 vid Umeå kommun.

Bakfickan är sedan många år en välkänd samlingspunkt i Umeå för personer som lever i utanförskap. Hit kan de komma och äta frukost, umgås och åka på utflykter, helt gratis. Många som kommer hit är kapabla män och kvinnor som av olika anledningar hamnat vid sidan om samhället. Och det är bland dessa personer som Aktiv24 gärna rekryterar – exempelvis Patrik Åström och Roger Falk på Tavelsjöbaden och Willy Petterson, eldsjäl och en av de ansvariga för Junis verksamhet. Willy var den allra första deltagaren i Aktiv24 och upplever själv att han är klockren i projektet.

– Jag har ett brett kontaktnät och känner folk i både kommunen och socialtjänsten. Samtidigt sitter jag inte fast i samma regelverk som tjänstemännen utan kan driva mina idéer friare, säger före detta kåkfararen och missbrukaren Willy, som i dag är något av Junis ”maskot” och varumärke i Umeå.

Det är dock viktigt att framhålla att det inte bara är de mest kapabla som lyfts upp

På Bakfickan finns mat och gemenskap.

med Aktiv24. Även den som är resurssvag, men ändå motiverad, är välkommen. Projektet får 5 500 kronor per månad för varje deltagare. De pengarna täcker investeringar som behövs för att utveckla projekten till – förhoppningsvis – sociala företag.

– Grunden är att få människor att bibehålla sin nykterhet, komma ut i arbetslivet och känna meningsfullhet i tillvaron. Men kan de dessutom starta sociala företag så är det bara bonus, säger Maria.

Föreningsperspektivet är viktigt i Aktiv24. Arbetet sker ute i föreningarna som är de som skapar meningsfulla arbetsuppgifter och ger arbetsträning. Varje förening har en nyckelperson som kan hjälpa och stötta även efter arbetstid.

– Några av våra deltagare kan ibland behöva hjälp med saker som handling eller boka en läkartid. I nuläget har vi fyra engagerade IOGT-NTO-föreningar, Tavelsjöbaden är en av de mest drivande, konstaterar Maria.

Tillbaka på Tavelsjöbaden råder det ingen tvekan om att här finns både drivkraft och ett stort engagemang att skapa ett blomstrande socialt företag. Patrik, Anders och Roger är här i stort sett varje dag och bygger, snickrar, jagar sponsor och samarbetspartners. Patrik är den självklara motorn och hans drivkraft är att hålla sig sysselsatt och nykter – samt att få Tavelsjöbaden att bli en fungerande verksamhet med allt ifrån dans- och slöjdcourser till skoterutflykter.

– Ville jag bara tjäna pengar skulle jag syssla med något annat. Men det här ger mig en personlig kick. Och så är det roligt att hjälpa människor och se dem växa genom ansvar, säger Patrik och berättar att målet är att ha fem-sex personer i arbete så småningom. Men än så länge är Tavelsjöbaden i sin linda. Och kanske är det så att resan mot målet är viktigast. Här behöver man inte upprätthålla någon fasad utan kan vara öppna med att man har en dålig dag. Gemenskapen är stark. Det räcker långt. ■

Fakta. IOGT-NTO Västerbotten

Föreningar: 28

Medlemmar: 1 418

Omsättning: 1 miljon kronor

HALLÅ DÄR!

Björn Hansson

Distriktsordförande i Västerbottens distrikt.

Hur ser medlemsutvecklingen ut i Västerbottens distrikt?

– Vi har tyvärr varit dåliga på värvning på senare år. Fokus nu ligger på att fånga upp alla de medlemmar som "glömt" att de är medlemmar och kanske inte betalat på några år. Och vi behöver hitta nya former för att få de medlemmar vi redan har mer aktiva. I Västerbotten är det stora skillnader mellan olika orter. Umeå är de som syns mest i IOGT-NTO-sammanhang, medan andra orter varken syns eller hörs. Men en ljusglimt är Lycksele, där det har kommit in lite nytt folk som kan bli en bra injektion.

Varför är det så stora skillnader mellan orterna?

Umeå är väl den stad som har mest behov av IOGT-NTO och där finns både profiler och platser som har blivit välkända. Bakfickan

är fantastiskt, alla känner till det och många företagare slåss om att få vara med och bidra till verksamheten. Junis-verksamheten är också blommande med mer än 400 barn i olika åldrar.

Vilka utmaningar står ni inför 2012?

– Ambitionen de senaste åren har varit att förbunden ska jobba gränsöverskridande och där har vi inte riktigt lyckats. En av anledningarna tror jag är att Västerbotten är indelat i tre regioner; Skellefteå, Umeå och inlandet och engagemanget ser väldigt olika ut i de olika regionerna. Umeå går bäst med projektet Aktiv24, som vill skapa sociala företag där Tavelsjöbaden går i bräschen. Utmaningen är att även engagera människor i de andra regionerna så att hela Västerbottens distrikt lever. ■

HALLÅ DÄR!

Olivia Trygg,

aktuell med barnboken
"Sara och den andra mamman"

Vad handlar boken om?

Den handlar om 9-åriga Sara och hennes mamma som, när hon dricker, blir "den andra" mamman. Hon sviker genom att försova sig och struntar i att följa med till skridskobanan. När mamman dricker blir hon en flaska. Det är ett

sätt att illustrera hur förändrad hon blir när hon dricker – en annan person. Till slut kommer mamman in på behandlingshem och när hon kommer hem igen mår hon bättre. Jag

vill visa att det finns hopp och hjälp att få.

Varför har du skrivit boken?

Min pappa var alkoholist och dog av sin sjukdom. Han slog mig aldrig, men blev elak av alkoholen. Jag vill berätta för andra drabbade barn att alkoholism är en sjukdom och ett vuxenansvar. Hade jag vetat det när jag var barn så hade jag kanske inte mått lika dåligt. Mitt mål är att knäcka fördomar om vem som är alkoholist. Min familj höll en fin fasad, ingen kunde ana att pappa var alkoholist. När jag mådde som sämst i tonåren hade jag stort stöd av mina två kompisar, som också är mina medförfattare.

Vilken är bokens målgrupp?

Barn mellan 7 och 11 år ungefär. Tanken är att de yngre barnen ska kunna läsa tillsammans med en vuxen. Min dröm är att boken ska finnas tillgänglig på vårdcentraler, skolor och bibliotek där barn som lever med missbrukande föräldrar enkelt kan hitta den.

Dricker du själv?

Väldigt måttligt. Jag kan skåla vid festliga tillfällen. Jag tänker på ärligheten och är väldigt medveten och försiktig med alkohol.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

För mer info www.tryggabarnen.se

FOTO: MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

FILM

Sissy och Brandon bär på ett mörkt förflutet.

Missbruk rakt ner i helvetet

Shame
Med Michael Fassbender
och Carey Mulligan
Av Steve McQueen

FILM 30-åriga kontorsslaven och sexmissbrukaren Brandon lever ett ensamt liv i New York. Han fyller sin fritid med porr-surfande och tillfälliga sexuella kontakter och undviker varje möjlighet till djupare relationer med kvinnor. I hans moderna lägenhet råder pedantisk ordning. Brandon gör allt han kan

för att hålla de inre demonerna borta och på ytan är han snygg, cool och framgångsrik. Men en dag dyker hans lillasyster Sissy upp och kräver att få bo hos sin bror. Hon lever ett kringflackande liv som sångerska samtidigt som hon avverkar den ena förgörande kärleksrelationen efter den andra. I likhet med sin bror missbrukar hon – inte sex men relationer. Hon väljer alltid "fel" män, de som inte bryr sig om henne, men hon är beredd att göra vad som helst

för små smulor kärlek och uppmärksamhet. "Shame" är ett oerhört starkt och välspelat drama om två trasiga syskon som ömsom klamrar sig fast vid varandra, ömsom stöter bort varandra. Sakta förstår man att de utsatts för svåra trauman i sin barndom, trauman så svåra att döden ter sig som den bästa lösningen. "Shame" är en skrämmande och gripande skildring av en missbruksresa rakt ner i helvetet.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

BOK

Kul om Palermo

Palermo är en lök
Roberto Ajamo
Laurell&Wallin Förlag

BOK Palermo är en mytomspunnen stad med många strängar på sin bedagade lyra. Säg Palermo och de flesta tänker på maffia. Den känns spännande och lite skrämmande. Men Palermo är förstås så mycket mer än maffia. En gammal och vacker huvudstad på Sicilien

Palermo.

som kanske har sett sina bästa dagar, men som har mycket att erbjuda den som tar sig hit. Nu är inte "Palermo är en lök" någon resehandbok, utan

en humoristisk betraktelse av staden, dess puls och dess speciella invånare, dofter och stämning. Titeln anspelar på att författaren skalar bort lager efter lager och till sist når stadens innersta kärna. Har man någon gång varit i Palermo kanske man känner igen sig. Och ska man åka dit så kan den här underhållande läsningen inspirera.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

BOK

Spännande om familjen Kennedy

Familjen Kennedy
– En amerikansk dynasti
Lennart Pehrson
Historiska media

BOK En Kennedy är alltid en vinnare. Det fick alla som föddes in i Förenta Staternas mest kända familj ständigt höra. Några blev också vinnare. Andra inte. Klart är i alla fall att Kennedys är det närmaste en kungafamilj som republiken USA någonsin har haft. Och visst är de på många vis en framgångssaga, även om sagan ofta har haft tragiska inslag. John F. Kennedy och många av hans syskon gick en för tidig död till mötes. Familjen har fått genomlida flera mord, sjukdomar och olyckor – för att inte tala om alla skandaler och otrohetsaffärer. Samtidigt

Från vänster Robert Kennedy, Edward "Ted" Kennedy och John F. Kennedy utanför det Ovala rummet.

som familjen tycks vara olycksförföljd har deras lyskraft knappast minskat. Senaste skandalen var När Arnold Schwarzenegger avslöjades med en otrohetsaffär. Guvernören och skådespelaren var då gift med Maria Shriver, dotter till en av Kennedysystarna. Den här boken är lättillgänglig och underhållande på så vis att den

är uppdelad i pedagogiska kapitel av typen Presidenten, Sonen, Skandalerna. Det gör att man kan direkt kan hoppa till det som intresserar mest och skipa resten. Ett stort plus till det historiska perspektivet i början, där man får följa den allra första Kennedyn som kom till USA från Irland.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

BOK

Skrämmande om konspirationens mekanismer

Begravningsplatsen i Prag
Umberto Eco
Brombergs Bokförlag

BOK Som ett knytnävsslag i magen. Så vill Umberto Eco att hans nya roman ska kännas. Och det gör den.

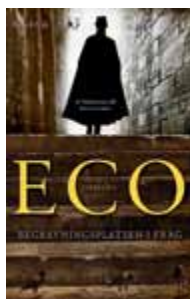
Jag baxnar när jag läser om den motbjudande huvudpersonen Simone Simonini. Utan förbehåll häver han ur sig sitt hat mot judar, tyskar, italienare, präster, frimurare, mörkhyade, kvinnor... Det enda han tycker om är mat. I stora mängder.

Men han är påhittad. Som tur

är. Det är däremot inte hans antisemitiske farfar som skyller franska revolutionen på judarna.

"Begravningsplatsen i Prag" är en berättelse om sanning och lögn, med 1800-talet som fond och det konspiratoriska "Sions vises protokoll" samt andra världskriget i framtiden. Spionen Simonini skapar "sanningar" av lögnerna genom att sprida förfälskade dokument.

Om "Rosens namn" är spän-

nande så är Ecos nya verk mer idémässigt intressant. Över de välskrivna, och ibland väl detaljerade, drygt 500 sidorna visar han på ett lika effektivt som skrämmande sätt hur konspirationsteorier och rasism kan skapas.

Samtidigt reser berättarformen frågor om vad som går att publicera. Trots att de mörka åsikterna är romanpersonens.

PER-JOHAN YDREGÅRDEN

MISSA INTE!

FOTO: CBS FILMS INC

1 FILM "The Woman in Black" med Daniel Radcliffe som slog igenom som Harry Potter. Nu får vi för första gången se honom i en annan roll – också denna med spöklik underton. Den unge änklungen och advokaten Arthur får i uppdrag att reda upp ett dödsbo i en by och det verkar som om invånarna döljer en mörk hemlighet. Premiär den 9 mars.

2 DVD "Försvunnen" med Sofia Ledarp och Kjell Bergqvist i huvudrollerna. Övrigt spännande svensk thriller som håller hög klass trots liten budget och enkel, men mycket effektiv handling. En ung kvinna är på väg i bil med ett flyttlass när hon blir förföljd av en man i en svart jeep.

FOTO: JOHAN FREDRIKSSON

FOTO: BJÖRN ELBERG

3 TEATER "Järnnatt" med Riksteatern. Leo är en vilsen 19-åring som längtar efter förståelse för både sig själv och sin omgivning. Sökandet utvecklar sig i en hisnande och oväntad riktning. Riksteatern vill med denna pjäs diskutera våld och utanförskap i ett brett perspektiv. Premiär i mars.

Solvig Eriksson

NAMN:
SOLVIG ERIKSSON
ÅLDER: 75
BOR: PÅ HISINGEN
I GÖTEBORG
FAMILJ: 18 ÅR ÄLDRE
MAKE OCH TVÅ BARN.
TVÅ BARNBARN.
MEDLEM I:
ENGELBREKT

Hur länge har du varit medlem?

– I 62 år. Mina föräldrar var också medlemmar så man kan säga att jag är född in i nykterhetsrörelsen. Först bodde jag i Engelholm, senare i Jungby och sedan 12 år i Göteborg. En son bor här, det är för att vara närmare honom och hans familj som jag och min make flyttade hit. Dottern bor i Holland. Jag trivs bra och det var lätt att lära känna nytt folk genom att vi är så aktiva i IOGT-NTO. Hela vårt umgänge finns inom rörelsen. Utan den hade jag inte klarat mig. För 25 år sedan omkom en av våra söner i en bilolycka och hade jag inte haft IOGT-NTO hade jag inte orkat. De fick upp oss på fötter igen.

Du har varit mycket aktiv. Berätta!

– Jag har bland annat varit seniorkonsulent, vilket gjorde att jag lärde känna hela distriktet. Jag startade ett soppkafé på Nordengården här i Göteborg, var med i kretsstyrelsen och distriktsstyrelsen. Jag har också varit med och dragit igång värvningen och har själv stått på stan och värvat. Min man och jag har dessutom varit engagerade i det internationella arbetet och har rest mycket och samlat in pengar till projekt. Nu är jag ordförande i en pensionärsförening i IOGT-NTO.

Behövs verkligen en pensionärsförening? Är inte nästan alla pensionärer ändå?

– Jo, i och för sig. Men just den här föreningen träffas bara dagtid och det passar ju pensionärer bäst. Många är rädda att vistas ute kvällstid. I föreningen dricker vi kaffe och umgås en gång i veckan. Ibland bjuder vi in till något sångprogram.

Variifrån kommer allt engagemang?

– Åh, det är sådan jag är. Jag gillar att engagera mig och ordna saker. Och så träffar man så många trevliga människor och får en stark gemenskap. Jag är en idérisk person och det har jag med mig från min tid som mellanstadie lärare. Jag är bra på att omsätta idéer i handling. Och jag är fortfarande yrkesaktiv inom skolväsendet. Jag är tentavakt på Chalmers. Men nu när jag fyller 75 är det slut på det, nu är jag för gammal! Men det har varit roligt att arbeta med ungdomar. Nu får jag vara aktiv på min fritid i stället. Förutom IOGT-NTO är jag med i seniornätet som syftar till att lära sig mer om internet. Vi lär oss att göra bildspel och betala räkningar. Men det har jag redan gjort i många år. Tiden går inte långsamt, jag har hela tiden saker att syssla med.

FOTO: MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Känner du någon
som borde bli
månadens medlem?

TIPSA OSS på
accent@iogt.se eller
Accent, Box 12825,
112 97 Stockholm

"Jag gillar att engagera
mig och ordna saker."

TEXT MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Demokratikoll. Del 2 av 3. Så funkar en styrelse.

I en kort serie om tre delar kan du lära dig mer om hur IOGT-NTO fungerar och om hur du kan påverka organisationens framtid.

Vad gör styrelsen?

I en folkrörelse som IOGT-NTO är det medlemmarna som styr. Men som vi konstaterade i förra numret så blir det komplicerat att låta alla medlemmar komma till tals om och hantera varje liten fråga. Därför väljer vi styrelser.

Styrelsens främsta uppdrag är att förverkliga de beslut som medlemmarna fattat på förenings- och årsmöten. I uppdraget ingår också ofta att representera föreningen i olika sammanhang, hantera löpande ärenden och bereda frågor inför föreningsmöten.

Föreningsstyrelsen väljs på föreningens årsmöte och ska enligt stadgarna bestå av minst fem personer. Av stadgarna framgår också att man ska utse

ordförande, vice ordförande, sekreterare, kassör och studieledare. Väljer man att ha fler medlemmar i styrelsen väljs dessa som ledamöter.

Bara för att man valt en styrelse innebär inte det att de som är valda kan fatta vilka beslut som helst. Det viktigaste uppdraget för styrelsen är att verkställa beslut fattade av föreningsmötet och det är viktigt att komma ihåg att beslut fattade där alltid står över beslut fattade av styrelsen.

När styrelsen träffas måste minst hälften av dess medlemmar vara på plats för att man ska kunna fatta några beslut. (Ett föreningsmöte är beslutsfälligt när minst fem

medlemmar är närvarande.)

Styrelsen ska också besluta vem som ska vara firmatecknare. Den som har rätt att "teckna föreningens firma" har rätt att skriva under olika typer av kontrakt och avtal i föreningens namn. Det kan handla om att ta ut pengar från föreningens plusgiro, eller skriva under en bidragsansökan eller hyresavtal. För vissa funktioner brukar man låta en person ha hela teckningsrätten, för andra saker kan det vara lämpligt att minst två personer måste skriva

under ("teckna firma i förening" brukar man kalla det).

De viktigaste dokumenten för en styrelse att förhålla sig till är den arbetsplan och den budget som fastställts på årsmötet. När året är slut ska styrelsens arbete summeras i en verksamhetsberättelse som läggs fram för medlemmarna på nästa årsmöte. Som styrelseledamot är det alltid dina medlemmar du är ytterst ansvarig inför.

PIERRE ANDERSSON

"Viktigaste uppdraget är att verkställa beslut fattade av föreningsmötet."

Fakta. Så funkar en styrelse

Styrelsens funktionärer

Hur man fördelar arbetet inom styrelsen är i princip upp till styrelsen självt att bestämma. Men det brukar se ut ungefär så här.

Ordförande – Leder styrelsens möten och samordnar arbetet. Är ofta föreningens viktigaste ansikte utåt.

Vice ordförande – Ersätter ordföranden när denne är frånvarande.

Sekreterare – Sköter protokoll och ofta övrig administration.

Kassör – Ser till att bokföring och ekonomisk uppföljning fungerar som den ska.

Studieledare – Ansvarar för föreningens studieverksamhet och sköter ofta kontakterna med bildningsförbundet NBV.

Styrelsen kan också fördela annat ansvar mellan ledamöterna som den vill. Man kan till exempel utse någon som är

ansvarig för lokalen, fikat eller för den årliga julfesten.

Föreningsåret

Januari-februari – Styrelsen väljs på föreningens årsmöte.

Mars-april – Distriktsårsmöte. Ombud från föreningen utsågs på föreningsårsmötet. Här väljs en distriktsstyrelse och man utser kongressombud.

Juli – Kongress (vartannat år).

Augusti – Många distrikt

arrangerar höstupptakt.

December – Det börjar bli dags för styrelsen att summera året och fundera på förslag till ny arbetsplan och budget för nästa år.

Januari-februari – Bokslutet görs klart och läggs tillsammans med arbetsplan och förslag till ny budget fram till årsmötet. Om styrelsen skött sig blir den beviljad ansvarsfrihet och kanske omvald.

Förbundsordföranden. Anna Carlstedt

IOGT-NTO tar inte uppdrag av staten

Vi behöver fuck you-pengar

Jag får ibland frågan om vilket samhällsuppdrag vi har fått av staten, och jag svarar alltid att IOGT-NTO inte får något uppdrag. Vi tar oss ett uppdrag, utifrån vad våra medlemmar vill att vi skall göra. Vi vill förändra världen, och det är inte regeringen eller ens staten som skall bestämma hur detta skall ske, utan våra egna medlemmar. Detta har tjänstemän på bidragsgivande myndigheter ibland svårt att förstå, all dialog till trots.

För att en organisation skall kunna bevara sin självständighet och sin röst, och samtidigt bedriva en bra verksamhet, så krävs vad vår ungdomsorganisation kallar fuck you-pengar. En folkrörelsetant som jag skulle kanske snarare kalla det självfinansiering. Men vi menar samma sak, och det är här som vårt Miljonlotteri kommer in i bilden. Av hävd finns en lång tradition i Sverige att just folkrörelser skall få tillstånd att bedriva lotterier, för att själva kunna ekonomisera sin egen verksamhet. Just IOGT-NTO har bedrivit lotterier sedan mitten av 1900-talet. Idag har Miljonlotteriet närmare 200.000 unika kunder som prenumererar på våra lotter. Jag brukar säga att de är vår gigan-

tiska supporterklubb. Kunderna vet att de, genom att köpa våra lotter, stöttar vår organisation. Överskotten går oavkortat till IOGT-NTO:s ideella verksamhet och till att förverkliga vår vision: Att bygga ett samhälle, en värld där alkohol och andra droger inte hindrar människor från att leva ett fritt och rikt liv.

Idag har vi en mycket intressant situation i Sverige, fylld av paradoxer: Å ena sidan vill vår regering att en rad ideella organisationer skall ta en ännu större roll för att säkra den svenska välfärden. De vill att vi skall utföra gigantiska samhällsinsatser. Å andra sidan minskas det ekonomiska stödet, trots att allt större förväntningar ställs på oss. En annan paradox är att samtidigt som staten säger sig värna folkrörelsernas möjligheter att själva ekonomisera sin verksamhet, så görs ytterst litet för att hindra utländska, privata aktörer att med aggressiv marknadsföring och helt andra spelregler konkurrera med ideella, svenska lotteriarangörer.

Som jag ser det så är det en sak när svenska, idéburna organisationer bedriver ett lotteri för att slippa beroende av

bidrag från staten, och en helt annan sak när utländska aktörer med privatpersoner som ägare bedriver ett lotteri på svensk mark. Dessa utländska aktörer talar gärna om att deras överskott går till "välgörenhet". Jag kan försäkra att inte en krona från varken IOGT-NTO:s eller någon av våra systerorganisationers överskott går till "välgörenhet". Nej, pengarna går till att våra medlemmar själva och med andra skall få möjlighet att förändra världen: Från det lilla sammanhanget, där det kanske handlar om att ta sig ur sitt missbruk och skapa en framtid för sin familj, till det stora sammanhanget, där vi tillsammans med många andra ökar engagemanget, integrationen och framtidstron i samhället.

Jag hoppas att det är en självklarhet för dig som medlem att, om du har den ekonomiska möjligheten, prenumerera på våra lotter och därmed bidra till vår självständighet. ■

Anna Carlstedt

Här finns IOGT-NTO

STOCKHOLM, 01/A

Kontaktperson: Kajsa Elveberg
08-21 37 51, 0707-78 70 03

UPPSALA, 03/C

Kontaktperson: Mona Örjes
018-12 14 86, 0733-83 83 42

SÖDERMANLAND, 04/D

Kontaktperson: Micael Söderström,
0155-28 15 40, 070-770 99 57

ÖSTERGÖTLAND, 05/E

Kontaktperson: Ulf Zetterström,
013-10 40 40, 073-383 83 39

JÖNKÖPING, 06/F

Kontaktperson: Tomas Nylén,
036-12 07 10, 073-056 44 88

KRONOBERG, 07/G

Kontaktperson: Anders Karlman, 073-271 76 04

KALMAR, 08/H

Kontaktperson: Gunilla Nilsson, ordförande,
0733-83 83 30

GOTLAND, 09/I

Kontaktperson: Monica Engström-Thomsson,
0498-21 50 43, 070-190 84 34

BLEKINGE, 10/K

Christer Karlsson, Pia Marcolin,
0457-157 11, 0733 - 83 83 31

SKÅNE, 11/LM

Kontaktperson: Peter Tuvegård,
040-611 51 15, 070-190 84 05

HALLAND, 13/N

Kontaktperson: Leif Arne Gustavsson
0346-164 90, 0703-777 187

GÖTEBORG OCH BOHUSLÄN, 14/O

Kontaktperson: Malin Westergren (föräldraledig),
vik Daniel Carlryd, 031-77 57 860

ÄLVSBORG, 15/P

Kontaktperson: Anneli Simu Gunnarsson,
Ola Österlund, 033-10 32 72, 076-84 28 283

SKARABORG, 16/R

Kontaktperson: Petra Berghäll, 0500-48 34 13

VÄRMLAND, 17/S

Kontaktperson: Monica Ståhl, ordförande,
054-18 77 72, 073-040 16 09

ÖREBRO, 18/T

Kontaktperson: Per Holm
019-13 85 65, 019 -611 58 14

VÄSTMANLAND, 19/U

Kontaktperson: Per-Erik Lundberg, ordförande,
070-395 96 10

DALARNA, 20/W

Kontaktperson: Krister Broberg, ordförande,
0243-851 05, 073-511 46 13

GÄVLEBORG, 21/X

Kontaktperson: Krister Lundgren, ordförande,
0650-14791, 0738-17 72 34

VÄSTERNORRLAND, 22/Y

Kontaktperson: Mats Löw (Medelpad), Ingela
Sjöberg (Härnösand)
0660-175 95, 076-135 85 86, 070-284 88 21

JÄMTLAND, 23/Z

Kontaktperson: Charlotte Henriksson
063-13 20 45

VÄSTERBOTTEN, 24/AC

Kontaktperson: Inger Malmén, 0730-45 90 90

NORRBOTTEN, 25/BD

Kontaktperson: Anna-Lena Gröhn
073-0911 767

Värva en medlem!

Värvarens personnr

MEDLEMSLÖFTE

Som medlem i IOGT-NTO lovar jag att arbeta för ett bättre samhälle utifrån IOGT-NTO-rörelsens grundsatser och program.

Därmed lovar jag att leva helnyktert, det vill säga att ej använda alkoholdrycker med högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent, narkotika eller andra gifter med berusande effekt.

IOGT-NTO är ansvarigt för behandlingen av de personuppgifter som du lämnar i samband med din medlemsansökan. Personuppgifterna kommer IOGT-NTO att använda för att föra medlemsregister och behandlas inom ramen för IOGT-NTO:s verksamhet. De kan också komma att överlämnas för behandling till annan part som IOGT-NTO har ett avtal med, exempelvis för administration av medlemsavgifter eller för erbjudanden om tjänster och produkter till dig som medlem.

IOGT-NTO är angelägen om att de personuppgifter som registreras är riktiga. För att ge dig som medlem bästa möjliga service är det därför viktigt att du meddelar oss eventuella förändringar. Du kan när som helst skicka en skriftlig begäran till oss om information om vilka personuppgifter om dig som behandlas.

Vill du inte att dina personuppgifter överlämnas till annan för exempelvis marknadsföringsändamål är du välkommen att skriftligen anmäla detta till oss.

Jag står bakom IOGT-NTO:s medlemslöfte och vill bli medlem

Jag godkänner att IOGT-NTO sparar och hanterar mina personuppgifter.

Namnteckning *

Förnamn *

Efternamn *

Gatuadress *

Postnummer *

Ort *

Personnr (10 siffror) *

Telefonnr

E-postadress

Eventuellt önskad förening

* Obligatoriska uppgifter. Skicka in talongen till IOGT-NTO, Box 12825, 112 97 Stockholm

IOGT-NTO INFORMERAR

www.iogt.se • www.sobernet.nu • 08-672 60 05 • info@iogt.se

MISSA INTE!

FÖRENINGSS- ÅRSMÖTE 2012 NU ÄR DET DAGS!

FÖR ALLA SOM är medlemmar i en lokal IOGT-NTO-förening så är det dags för årsmöten. Dessa äger rum mellan den 1 januari och sista februari, och en kallelse till årsmötet ska skickas ut senast en månad innan årsmötet. Kolla upp när det är årsmöte i din

lokalförening, och passa på att delta! Här får du träffa andra i föreningen och prata om framtiden, och självklart även välja en ny styrelse och vilka som ska representera föreningen på distriktets årsmöte.

IOGT-NTO:s Jämställdhetsplan

Nu finns IOGT-NTO:s jämställdhetsplan i nytryck och det går att beställa den gratis via info@iogt.se eller ring 08-672 60 05. Det går även att ladda ner den på www.iogt.se.

Agera i reklamfrågan!

Vill du slippa alkoholreklam? Gillar du inte vinprovningen i teve och radio? Agera genom att gå in på Facebook och "gilla" TV utan alkoholreklam. Nu finns även en lathund för hur du kan agera mot alkoholreklam – du hittar den på www.iogt.se/forpackad.

Värvningen har bytt utseende

IOGT-NTO-förbundet har nu uppdaterat allt värvarmaterial: fräscht och snyggt! Så släng allt gammalt och beställ nytt. Beställning görs på info@iogt.se eller ring 08-672 60 05.

Planera in distriktsårsmötet

Under mars och april genomför alla IOGT-NTO-distrikt sina årsmöten runt om i landet. På www.iogt.se hittar du datum för när ditt distrikt har årsmöte – Kolla i kalendariet. Ombud till distriktsårsmötet utses av föreningarna, men även om du inte är ombud kan det vara intressant att lyssna på årsmötesförhandlingarna.

8 mars

Internationella kvinnodagen

En dag då IOGT-NTO har möjlighet att uppmärksamma kvinnor och kvinnors situation. Planera in dagen nu så att ni kan genomföra en kampanjdag i föreningen/distriktet.

Saknar du våra nyhetsbrev?

Vi har gjort en genomgång av gamla e-postadresser för våra nyhetsbrev; Vasst & Vässat, Förebyggarinfo och Socialt nyhetsbrev. Om du saknar ditt ex av något av nyhetsbreven så anmäl dig igen.

Skicka ett mail till olle.andersson@iogt.se. Det fungerar förstås lika bra om du är ny prenumerant. Välkommen!

5 sätt att engagera dig

- Delta på din förenings eller distrikts årsmöte
- Betala din medlemsavgift till IOGT-NTO
- Hjälp till som ledare i den lokala Junis-föreningen
- Sälj lotter till förmån för din IOGT-NTO-förening
- Ha ditt IOGT-NTO-märke på dig

UTBILDNINGAR 2012

Anmälningar till alla utbildningar görs på hemsidan www.iogt.se.

Vill du veta mer om innehållet eller har du andra frågor, se hemsidan, mejla info@iogt.se eller ring 08-672 60 05. I kurskostnaden ingår (om inget annat anges) resa med billigaste färdssätt, mat samt övernattnin i dubbelrum om kursen varar flera dagar.

IOGT-NTO:s kampanjutbildningar

Utbildningen för dig som vill lära dig metoder för kampanjarbete i din lokalförening/distrikt. Du får en grund att stå på för att se till att IOGT-NTO syns och hörs! Utbildningen genomförs på fyra ställen och man deltar på den närmaste. Utbildningen i Halmstad planeras att webbsändas.

NÄR & VAR: Lör 25/2 i Västerås, lör 24/3 i Halmstad, lör 31/3 i Stockholm, lör 14/4 i Karlstad.
KOSTNAD: 350 kr. Du deltar på den utbildning som är närmast dig.
ANMÄLAN: Senast den 3/2 (Västerås), 2/3 Halmstad, 9/3 (Stockholm), 23/3 (Karlstad).

Engagera fler genom ideella uppdrag

Nu söker vi deltagare till vårens utbildning om IOGT-NTO:s portal för ideella uppdrag. Genom portalen för ideella uppdrag ska det bli enklare för distrikten att nå ut till både nya och gamla medlemmar som vill engagera sig och delta i aktiviteter.

NÄR: 2-4/3
VAR: Wendelsbergs folkhögskola, Mölnlycke
KOSTNAD: 0 kr
ANMÄLAN: Till Ella Sjödin, ella.sjodin@iogt.se, eller ring 0733-72 62 30 senast den 15/2.

IOGT-NTO-rörelsens medlemsregister

I systemet för administration av IOGT-NTO:s och UNF:s medlemmar kan registeransvarig hämta information om medlemssituationen. MedlemsService erbjuder en endagsutbildning i det nya systemet. Vi vänder oss till anställda och/eller förtroendevalda som behöver ha tillgång till medlemsinformation på distriktsnivå. I mån av plats kan även registeransvariga för föreningar delta.

NÄR: Tors 15/3
VAR: Tollare Folkhögskola
KOSTNAD: 500 kr
ANMÄLAN: Senast den 24/2.

Finansiera din projektidé

Här är kursen för dig som behöver verktyg för att finansiera din projektidé. Vi utgår från den lilla, lokala projektidén, konkretiserar den och lär oss om olika finansieringsvägar och försöker utveckla ditt kunnande för att skriva en tydlig och säljande projektansökan.

NÄR: 23-24/3
VAR: Wendelsbergs folkhögskola, Mölnlycke
KOSTNAD: 1 000 kr
ANMÄLAN: Senast den 2/3.

ANMÄLNINGAR TILL UTBILDNINGARNA GÖRS PÅ HEMSIDAN WWW.IOGT.SE!

KALENDARIVM

FEBRUARI

- 3Narkokoll, grundkurs, Sthlm
- 4Narkokoll, fortsättningskurs, Sthlm
- 4Alkokoll, grundkurs, Sthlm
- 5Alkokoll, fortsättningskurs, Sthlm
- 17-19.. Utbildning om alkoholreklam, Saltsjö-Boo
- 25.....Regional samling distriktsstudieledare, Sthlm
- 25.....Regional kampanjutbildning, Västerås

MARS

- 1-31....Våga fråga! Distriktsvärvarkampanj
- 2Accent nr 2 kommer ut
- 2-4Utbildning i IOGT-NTO:s portal för ideella uppdrag, Mölnlycke
- 3Regional samling distriktsstudieledare, Värnamo
- 4Regional samling distriktsstudieledare, Umeå

7-8Projektledarutbildning, startträtt för distansutbildning, Mölnlycke

8Internationella kvinnodagen

15Grundkurs registeransvariga, Saltsjö-Boo

16Fördjupad kurs registeransvariga, Saltsjö-Boo

23-24...Finansiera dina projektidéer, Mölnlycke

24Regional kampanjutbildning, Halmstad

24-25...Utveckla föreningen – Lärgemenskap, träff 2, Saltsjö-Boo

31Regional kampanjutbildning, Sthlm

APRIL

- 3Accent nr 3 kommer ut
- 14Regional kampanjutbildning, Karlstad
- 14-21...Utbildning värvarteamledare, Kroatien

15-30...Antilagningskampanj inför Valborg

17-19...Eldsjälsutbildning för lokala seniorer, träff 1, Mölnlycke

20Regional idébyttardag sociala företag, Torslanda

20-21...Regional utbildning i Gapminder, Torslanda

20-21...Regional utbildning i Gapminder, Sundvall

27Nätverksträff för distriktsordförande, Sthlm

27Regional idébyttardag sociala företag, Arboga

27-29...Socialt forum, Arboga

MAJ

- 4Utbildning IOGT-NTO:s nätverk för partipolitiskt aktiva och folkrörelselobbyister, Sthlm
- 4Mentorsträff för sociala företag, Sthlm

GÖR OXEN TILL BAGGE			PORT- KOD KAN VÄ- RA HET				KVITTRAR INTE PÅ RYGG				BIL MED MYCKET BEKYM- MER		Accent Nr 1	ÄR EN ORM PÅ TIO METER		RUND- TUR I GÖTE- BORG	
PÅ KRYSS- BIL- DERNA FINNS SÅDANT SOM ...				GOD KAN MAN JU VISA FÖRRÅD			GÅ LÅNG- SAMT JOHN BAUER						SÄGER MAN OM KVINNA				
	KAN FÅS FRÅN ÅS TERRÅNG- FORDON			TRÄD UTAN HÖST- FÄRGER		FRITZ LANG- FILM 1931	ÄR DEN RESPEK- TABLE										
VÄCK- NING- SIGNAL		ETT EGET LITET KRYPIN											KAN FLÄTAS GAR PÅ LED				
					HJÄLP- ORGANI- SATION SÄREGEN		GÖR AF- FÄRER SOM GAR I LÅS	BÖR EJ KRYSS- LÖSARE VARA	FÖR- NUFTS- VIDRIGA KAN OSA								
ÄR DET NI HAR				STADIUM HOS NÄSSEL- DJUR	GJORDE VÅL FORT- KÖRARE				FISKE- LÅGE VID SKÅLDER- VIKEN	KAN MAN KAMMA							
												ANVÄN- DER VISS BRYTARE	MAKA- LÖS	FICK EJ JOSEF OCH MARIA			EN FOT PÅ BROM- SEN
				I KÖK HAR DET EFTER SKUREN		HÖJER TONEN			BÖR DET VARA PÅ SPA								
									FORT- FARANDE LITEN I MATEN			RENA NIPPRAN MITT I TOFSEN					
				OM- TÖCK- NAD			HAMLET										
				ÄR PRO- DUKT I DOSA?							UTKAST I BLOCK						
														Kryvss och foto: Anders Perström			

Miljonlotter att vinna. Tre lotter vinner förstapristagaren, en lott vardera får de tio som närmast har tur i dragningen. Skicka in lösningen till Accent, Box 128 25, 112 97 Stockholm, senast 20 februari 2012. Märk kuvertet Kryss 1/2012.

POSTADDRESS

Första pris, tre Miljonlotter: **Jan Andersson**, Bollebygd. Sidovinst, varsin Miljonlott: **Eivor Johansson**, Växjö, **Tyra Erlandsson**, Hedemora, **Sylvia Olsson**, Ljusdal, **Rune Andersson**, Linköping, skorstensfejarmästare **Holger Carlsson**, Karlskrona, **Ulla Holmlid**, Mölnlycke, **Ulla Karlsson**, Tranås, **Siv Bång**, Alvesta, **Yngve Benjaminsson**, Hestra, **Lilian Andersson**, Kåge. Accent gratulerar!

50 **ACCENT** NR 1/2012

Gåvobrev

Istället för en blomma

En gåva har skänkts till
IOGT-NTO-rörelsens
internationella arbete

PG 900463-1
BG 900-4631

IOGT-NTO-RÖRELSEN
Internationaler Institution

Vårt nya Gåvobrev, ring 031-887540

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Tack!

Varmt tack till dig och alla andra som på olika sätt bidragit till att ge fler barn en Vit Jul! Det var femte julen i rad som vi genomförde kampanjen Vit Jul och det är med glädje vi sett att rekordmånga nåtts av vårt budskap och tagit ställning för barnen.

Vi vill tacka alla som samlat ställningstaganden, som arrangerat aktiviteter eller på andra sätt gjort det möjligt för oss att nå ut med budskapet om alla barns rätt till en Vit Jul.

Vi planerar redan nu för Vit Jul 2012 och du är varmt välkommen att vara med då också.

Läs gärna mer på vår hemsida www.vitjul.se

Återigen – tack!

Alla barn har rätt till en vit jul
www.vitjul.se